

Največji slovenski dvotednik
v Zedinjenih državah.
The Largest Semi-Weekly in
the United States of America.

RAZNE VESTI IZ SLOVENSkih NASELBin.

— Zdravstveni urad za mesto Calumet, Mich., izkazuje za mesec februar 45 rojstev ter 22 smrtnih slučajev.

— Mineral Range železnica v Michiganu naročila je večje število tovornih vozov za prevoz bakrene rude, kar znači, da se bodo tudi v letošnjem letu v Michiganu delalo po rudnikih s polno paro.

— Bratje Vertin, veletržci na Calumetu, so povzdignili inkorporacijsko glavnico na \$200,000. — Glavnico so razdelili na več vrst poslovnih delnic.

— Delavci trdke Chisholm & Moore železnicarstva v Clevelandu, Ohio, so stopili v stavko. Njih zahteve so povečanje plače.

— V Clevelandu, Ohio, umrla je v najljepši dobi 28 let Helena Pograjec. Bolehala je dolgo časa na sušici. Umrla zapuščila soproga in tri nedorasle otročice. N. v. m. p.!

— Neizprosna smrt ugrabila je tudi rojaka Feliks Kramarja, v najljepši dobi 45 let. Pokojnik je bil delaven in skrben oče svoje družine. N. v. m. p. — Umrl je rojak Frank Linšek, star 24 let. Pokojnik je bil doma iz Iga pri Ljubljani. R. I. P.

— Smrt v Clevelandu neizprosno gospodari. Rodbini Penkovi ugrabila je sinčka, istotako rodbini Plevnik, ter rodbinama J. Grdina ter A. Skul.

— Na velikonočno nedeljo priredi društvo "Orel" v Clevelandu veseligo s petjem. Čas in kraj še ni določen.

— V Ambridge, Pa., je nevarno obolela gospa Ana Schlander. — Zdravniku se je posrečilo bolezen omejiti. Ga. Ana Schlander je predsednica ženskega podpornega društva sv. Terezije.

— Radostno je bil iznenaden rojak Prank Horvat ob obisku štorčke, ki mu je podarila lepo hčerko.

— Rojaka Matič in Mišica otvorila sta v Pittsburg, Pa., novo, povsem moderno urejeno trgovino. Želimo jima dobroga uspeha ter priporočamo slovenskemu občinstvu v poset.

— Anton Penko v Pittsburg, Pa., se je povrnil iz bolnice ter se poda zopet na delo na svoje staro mesto.

— Rojak Fran Mali, ki je umoril lansko leto svojega rojaka Fr. Bezeka, plačal bo svoj čin dne 25. marca s svojim življenjem.

Njegov zastopnik, odvetnik Maron, je vložil prošnjo, da se ga pomilosti v dosmrtno ječo.

Olson pred sodnijo.

St. Paul, Minn., 11. marca. Profesor Olson bil je pred tukajšnjim sodiščem spoznan krivim umora prvega reda. Poročalo se je že, da je ustrelil profesor Olson C. N. Derlinga, ki je imel ljubavno razmerje z njegovo ženo. Olson je uložil pritožbo na višje sodišče.

Črnotokar v St. Paulu.

St. Paul, Minn., 11. marca. Italijana Sam Ferrazo stavila je tukajšnja policijska oblast pod \$1000 varščine, radi razpošiljanja grozljivih pism. Ferrazo je hotel pobegniti, kar se mu pa ni posrečilo, ker ga je roka pravice še pravočasno dosegla in spravila na varno.

Rop v Chicago.

Chicago, Ill., 10. marca. Tukajšnji roparji postajajo čedalje bolj drzni. Dne 10. t. m. vlomili so v gostilniške prostore v sredini mesta, razstrelili blagajno ter vpletili \$500 v gotovini. Najbolj za gonetno pa je dejstvo, da se nahaja gostilna samo en blok oddaljena od centralne policijske postaje. Tudi v Chicagu morajo vladati zelo čudne razmere med policijo, ter bi bilo zelo potrebno, da se posveti malo za kulise, kakor se je to storilo v New Yorku.

Nevarnost pred škrlatico.

Chisholm, Minn., 11. marca. — Občinski zastop na Chisholmu je obvestil vsa bližnja mesta, da preiti nevarnost razširjenja škrlatice. Posamezne rodbine pričele so izseljevati v druge rudarske okraje. Lahko se pripeti, da ravno te rodbine zanesejo nevarni bacil bolezni v druga mesta. Torej je jako nevarno za mesta, kamor se izseljujejo rodbine iz Chisholma, in oblasti so obveščene o nevarnosti, ki jim preti.

Nesreča na morju.

Key West, Fla., 10. marca. Parnik Lugano zavozil je v bližini Key West, Fla., na pesek. Nakrean je bil s sto šestnajst potniki, namenjenim na Cubo. Med potniki nahaja se 12 žensk, 15 otrok in 89 moških, povečini vsi Španci.

Nesreča se je pripetila večeraj zjutraj ob 1:30. Po štiriurnem klicanju na pomoč potom brezžičnega brzojava, prejela je ameriška brezžična postaja obvestilo o nesreči in takoj odposlala svoje rešilno moštvo na kraj nesreče. Vse moštvo se je izkrcalo in nastanilo v carinskih poslopjih.

Kapitan ponesrečene ladje, Penwill, je brzojavil pomorski družbi za splovbo parnika, ki ni poškodovan.

Ženska sežiga denar.

Minneapolis, Minn., 9. marca. — Šestnajstletni grocerijski službenec Claude Parlo, ki je dostavljal strankam grocerijo, je bil veselo iznenaden, ko je dostavil Mrs. John Patros naročeno blago ter mu je imenovanica podarila \$71 z naročilom, da naj jih prihrani zase. O tem dogodku je bila kmalu obveščena policija, ki je zaslišala Claude Parlo, ter izvedela, da Mrs. John Patros sežiga denar v mišljenju, da bo kmalu konec sveta. Policija je nato udrila v stanovanje imenovanke in na začetku videla, kako je Mrs. Patros mirno sedela pri mrzli peči in nakladala na plamen bankovec za bankovec. Njen soprog je sedel poleg nje in opazoval, kako se denar spreminja v pepel. Na vprašanje policije, kaj da dela, je mirno odgovorila: "Konec sveta bo 19. marca in vsled tega ne potrebujem več plavil metulčkov, in jih radi tega sedaj uničujem."

Claude Parlos izročil je policiji podarjenih mu \$71 dolarjev s pristavkom, da jih ni hotel vzeti, nakar mu jih je s silo potlačila v žep. Policija je vzela v svoje varstvo fanatično dvojico.

Ropar prijet v Duluthu.

Duluth, Minn., 9. marca. Ko se je podal Jos. Wheeler, delavec v Knife River po dovršenem ropu proti Duluthu, je bil tukaj na odločitev policije iz Knife Riverja, aretovan. Oropal je Mrs. Barton v Knife Riverju za \$11,25 in obenem izmaknil tudi uro iz zaprtega kovčega. Ker se ni upala postaviti lopovu v bran, opazovala ga je natančno ter takoj obvestila mestno policijo, ki je nato obvestila duluthsko policijo. Stražnik ga je pozdravil na železniški postaji takoj, ko je prikorakal po progji v Duluth.

Stavka newyorških šivilj.

New York, N. Y., 9. febr. Deset tisoč šivilj je odložilo delo v tovarnah za izdelovanje otroških in dekliških oblek. Šivilje zahtevajo povisjanje plače in skrajšanje delavnega časa. V kratkem se jim pridruži še nadaljnjih pet tisoč stavkaric.

Varnostna odredba.

Washington, D. C., 9. febr. Križarka Birmingham je dobila povelje odpluti proti severnem ledenem polju. Na severu ostane šest tednov. Naloga ji je križariti v bližini ledenikov, kjer se je pripetila lansko leto grozna katastrofa parnika "Titanica".

RAZSTRELBA DINAM. TOVARNE.

V mestu Irvine na Angleškem pripetila se je v tovarni dinamita grozna razstrelba, ki je razrušila velik del mesta.

MNOGO MRTVIH.

Glasgow, 11. marca. Velikanska razstrelba v 20 milj oddaljenem mestu Irvine je povzročila, da je skoraj vse mesto v razvalinah. Razstrelba se je pripetila v dinamitni tovarni. Pritisk zraka čutil se je občutno več miljn na daleč. V pristanišču mesta Irvine so vse male jadrnice poškodovane vsled razstrelbe smodnišnice. Število žrtev se še ni moglo dognati.

Kucovlahi na političnem potovanju.

Budimpešta, Ogrska. — Sedaj so tudi Kucovlahi nastopili politično potovanje. Posebno odposlanstvo je dospelo sem, odkoder odputuje na Dunaj, v Berlin, v Pariz, v Rim in v London, da zastopajo svoje narodne zahteve.

Polet iz Nemčije v London.

Essen o. R., Nemčija. Avijatik Suvelak se je večeraj ob 10. uri dopoldne dvignil na letališču z namenom, da poleti v London. Ko je dosegel višino 2000 metrov je bil vsled megle prisiljen, da se je spustil proti zemlji, ker pa je bil ravno nad morjem, se je zopet dvignil in je čez poldrugo uro došel v London.

Ob mandžurski meji.

Petrograd, Rusija. Iz Harbina poročajo o bojih med kitajskimi četami in Tungusi, ki so ogrožali trgovske čete na severnem Kitajskem. Več sto Tungusov je bilo ubitih, okrog 50 so jih vjeli in postrelili.

Avijatika.

Portorose, Italija. Avijatik Hold se je dne 23. febr. zjutraj s hidroplanom spustil 1500 metrov v zrak nad morsk gladino in se nato spustil srečno na morsk gladino.

Pogum angleških sufragetk.

London, Anglija, 11. marca. Ko se je peljal Angleški kralj s kraljico k otvoritvi državnega zbornice, hotelo se sufragetke na vsak način pririti do njega. Toda močni kordoni vojaštva zabranili jim je nameravano pot. Fanatične ženske hotelo so mu osebno uročiti svoje zahteve, kar se jim pa ni posrečilo. Mesto kralju, morale so uročiti petico — policiji, ki jih je aretovala. V peticiji so zahtevale svoje staro bledno — žensko volilno pravico.

Zasmehovani doktorji.

Nekaj čudnega pripovedujejo v nekem mestecu tam v Texasu o doktorjih, ki so bili vsi z doma lonsko poletje, bajne na nekem zdravniškem zborovanju. Odsotni so bili kaka dva meseca, in po svojem povratku so našli vse svoje bolnike ozdravljene, lekarne zaprte, bolniške strežnice so otvorile plesne sole, pokopališče je bilo razkosano v stavbne lote, pogrebniški so jeli izdelovati harmonike, in mrliški voz je bil pobarvan in prodan nekemu cirkusu. Zdravniki so iskali svoje bolnike, a vse zaman, vsakdo se je med odsotnostjo zdravnikov ozdravil z golden grain belt pivom, katero vari Minneapolis Brewing Co., ki ima svojo zalogo tudi v Duluthu, Minnesota, na 19. zapadni ulici.

Prijeta napadalca na vojaške smodnišnice.

Olomuc, Poljska. Tukaj je aretiral infanterist Hugo Steiner, 13. infanterijskega regimenta, ki je stal na straži pri magazinu za smodnik na "Evellope" dva fanta. Aretirana sta brivski pomočnik Sigmund Bohusch in urarski pomočnik Hugo Ganaus. Pravijo, da sta ta dva tista, ki sta izvrševala napade na smodnišnice.

Lokalne železnice.

Dunaj, Parlamentarna komisija Poljskega kluba se je zedinila na gradbeni program za lokalne železnice v znesku 52 milijonov kron. Od železniškega ministra za Galicijo prelinirana vsota za galiske znaša 48 milijonov. Pogajanja se nadaljujejo še pred Veliko nočjo.

Bosanska misija na Dunaju.

Dunaj. Odposlanstvo bosanskih saborskih poslancev se je oglašilo pri avstrijskem ministrskim predsedstvu. Člani odposlanstva so imeli daljši razgovor s grofom Sturghom, v katerem so mu razložili svoje stališče v jezikovnem vprašanju pri železnicah.

Vprašanje bolgarsko srbske meje.

Dunaj, Avstrija. — Iz Belgrada poročajo: V političnih krogih se govori, da so imeli razgovori povodom zadnjega bivanja ministrskega predsednika Venizelosa v Belgradu in Sofiji glede srbske pomoči in nove srbsko-bolgarske meje ter vprašanja Soluna popolne uspeh. V principu se je sklenil dogovor, da dobi Bolgarska pokrajine na desnem bregu Vardarja, pri čemer pa naj pride Veleš, kot čisto bolgarsko mesto, na Bolgarsko, zato dobi pa Srbija cel oovčje polje.

Demisija ogrskega ministra Zichya.

Dunaj, Avstrija. — Cesar je danes sprejel ogrskega ministra grofa Zichya v posebni avdijenci. Grof Zichy je podal demisijo, ker je prepričan, da Desyjeve obdolitve ministrskega predsednika dr. Lukaesa niso upravičene. — Vlada je demisijo sprejel.

Naslednik dr. Nagla.

Dunaj, Avstrija. — Za naslednika dr. Nagla se primo loco predlaga litomeški škof dr. Gross.

Louis Delcasse.

Dunaj. Glede predzgodovine imenovanja Delcasseja za francoškega poslanika v Petrogradu piše "Wiener Allgemeine Zeitung": Delcassejevo imenovanje je napravilo konec razmerju, ki je bilo že leta nerazdružljivo z zavezniškim razmerjem med Rusijo in Francosko. Povodom cesarjevega obiska v Postupinu se je veleposlanik Louis pritoževal, da ga Sadonov ni zadostno informiral. Od onega časa je bilo Louisovo stališče težavno. Spomladi leta 1912 je vprašal Izvolskij Poincareja, ki je bil tedaj francoski zunanji minister, če je Louis zdrav in če mu morda ne škoduje zrak v Petrogradu. Končno so mu naravnost namignili, da naj zapusti Petrograd, sicer bi Francoska ne imela pravega zastopnika v Petrogradu. Sedaj je Poincare kot predsednik francoske republike napravil konec tem neznošnim razmeram.

Cenjene naročnike in zastopnike prosimo, da vsa pisma in denarne pošiljate blagovolijo nasloviti edinole na naslov: "Narodni Vestnik", 405 W. Michigan St., Duluth, Minn., in na nikogar drugega.

Češko-nemška mirovna pogajanja.

Brno, Moravska. Bivši češki minister-krajan dr. Začek je izjavil v nekem dopisu, da so si stremlejnja obeh nacionalnih taborov glede češko-nemškega sporazumljenja tako nasprotna, da je nemo-goče doseči kak sporazum, dokler vlada v nemškem taboru tako napram češkim zahtevam sovražno mišljenje. Zato upa dr. Začek, da se bodo zastopniki obeh narodnosti pod ugodnejšimi avspicijami zopet zbrali v konferenčni dvorani kajti res škoda bi bilo, da bi se vse dosedanje trudapolno delo in njeg uspeh, uničili.

Posl. Klofač glede jezikovnih naredb.

Paraga, Češka. — Poslanec Klofač izvaja v članku lista "Union" glede vladnega elaborata o jezikovnih naredbah med drugim, da sedanja vlada ne stremi po primernejšem sporazumljenju s Čehi, marveč hoče češki narod ponižati. Čehi, pravi Klofač, nismo v tem oziru šovinisti, marveč edinole nacionalisti, ki smo kot v pretežni večini na Češkem opravičeni zahtevati kar nam gre. V tem smislu bi se moral glasiti tudi odgovor čeških zastopnikov na Dunaju.

Cuvaj gre?

Dunaj, Avstrija. — Kljub demintiju ogrskega korespondenčnega urada vzdržuje "N. F. P." vest, da se Cuvaj ne bo več na svoje mesto v Zagreb vrnil in pravi, da bo že bližnja bodočnost pokazala, da je njena vest istinita.

Deželni uradniki na Hrvaškem.

Zagreb, Hrvaške. — Uradni list priobčuje sklep, glasom katerega se pooblašča kraljevi komisar, da zakonite upreditive sam uredi dohodke deželnih uradnikov.

Zaradi madžarskih pesmi.

Zemun, Slavonija. Znanega hrvaškega pisatelja dr. Živka Bertiča je državno pravdnništvo obtožilo zaradi hujskanja, ker je poslal zemunkemu vojaškemu poveljništvu vlogo, v kateri se pritožuje v imenu več meščanov, da pojo vojaki madžarske pesmi kadar se vračajo z voj, s čimer kalemirni mir. Obravnava je bila preložena, da se zaslišijo nekateri meščani.

Hrvatsko vprašanje.

Budimpešta, Ogrska. — V zadnjem skupnem ministrskem svetu so zastopniki avstrijske vlade energično zahtevali, da se komisarijat na Hrvaškem z ozirom na boljše odnose, ki jih Avstrija želi zlasti s Srbijo, odpravijo. Lukaes pa je proti temu odločno protestiral in dejal, da je to notranje vprašanje Ogrske. Izjavil je, da Cuvaj tako dolgo ne bo odpoklican, dokler ne bodo podane garancije, da saborska večina ne bo prelomila zveze z Ogrsko. Pač pa se bodo odpravile izjemne odredbe iz Cuvajevega režima in bo Cuvaj sam ta dekret podpisal, nakar se bo zopet vrnil na daljši dopust. Dobro informirani krogi pa pravijo, da se Cuvaj iz tega dopusta ne bo več vrnil na svoje mesto. Ogrska vlada bo potem, ko se zunanji položaj izboljša, hrvaškim strankam, ko bodo dale jamstvo za deložnost saborskega, predložila svoje koncesije.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, Ogrska. — Danes se po polletnem odmoru zopet zbere ogrska zbornica. Smejo se udeležiti tudi svoječas izključeni poslanci opozicije (82), ker je rok izključitve potekel. Opozicija pa je na predlog grofa Apponyia sklenila, da se sej ne udeležuje, dokler se ji ne da primerno zadovoljenje.

VOJNA NA BALKANU. GRŠKE ZMAGE.

Grški prestolonaslednik zasedel po kratkem, a krvavem boju mesti Piramita in Maragrita.

ODRIN PRED PADCEM.

London, 10. marca. — V obupnem položaju se nahaja turška posadka v trdnjavah Skadra. Pogadki se je mogoče le še z največjim naporom braniti napadom hrabrih Črnogorcev. Skader leži južnozvodno blizu črnogorske meje. Poročevalec nekega angleškega lista poroča, da se je napolnil oddelek srbskih vojakov v pomoč Črnogorem. Srbski oddelek je obožen s težkimi topovi, ki bodo nedvomno razrušili kljubujočo trdnjavo, ako se ne bo preje podala.

Angleški politik Sir Edward Grey vložil je na evropske velesile peticijo, v kateri svetuje, da bi posredovale, da se preneha z bojem pred Skadrom.

Srbsko časopisje piše, da naj se Skader toliko časa napada, da ostane na mestu le groblja kame-nja.

Odrin pred padcem.

London, 11. marca. Iz zanesljivih diplomatskih krogov prišla je vest, da se Odrin ne more več dolgo vzdrževati.

Ker je Turčija prosila velesile za sklenitev stalnega premirja, je Bolgarija opustila vse napade na Odrin. Vendar hoče Bolgarija zavleči obravnavo za teden dni, da medtem časom padeta Odrin in Skader.

Krvav boj pri Nigriti.

Sofija, Bolgarska, 11. marca. Bolgarska četa na svojem pohodu proti Soloniku naletela je na turško četo, ki je bila dobro zavarovana. Med hudim spopadom obeh si sovražnih čet prihitelo so iz bližnje okolice grške čete bulgarskim na pomoč. S združenjo močjo sta premagali četi dobro zavarovana sovraga. Nigriti, kakor se poroča, bo za nadaljno vojskovanje jako važna strategična točka.

Grški prestolonaslednik zmagoslaven.

Atene, Grška, 11. marca. Semkaj se poroča, da so grške čete pod poveljstvom prestolonaslednika zavzele Piramitja. Piramitja leži 30 milj jugozapadno od Janine. Takoj po zavzetju mesta Piramitja zbral je prestolonaslednik svoje čete in se napotil proti Maragrita, ki leži ob morskem obrežju. Po kratkem boju je osvojil tudi to mesto.

Pozavetju Janine podalo se je takoj srbsko vojaštvo v Duranzo, da se prepelje v bližino Skadra.

Avstrijski protest.

Dunaj, 10. marca. Avstrija je uročila Srbiji noto, v kateri ji pre-poveduje poslati pomoč Črnogorem. Srbsko ministrstvo se je tozadevno posvetovalo, ter sklenilo, da ne odpokliče svojih čet, ki so na potu proti Skadru.

Egejski otoki.

Carigrad, Turška. — Italijanski legacijski svetnik Algobrandi je prispel sem, da se pogaja zaradi Egejskih otokov.

Rodbine vpoklicanih ogrskih rezervistov.

Budimpešta, Ogrska. — Ministrski svet je sklenil, da dobe rodbine vpoklicanih rezervistov enkratno državno podporo.

Minnesotske vesti.

DULUTH.

— Obesil se je počestni prodajalec v Duluthu. Samomorilec visel je 6—8 dni. Obupno življensko razmerje dalo mu je brzokotne povode, da si je končal svoje življenje. V žepo našli so naslov H. Breenkridge, P. O. Box 481, New Richmond, Wis., ter žepno beležnico, glasečo se na ime Joe Reizbert, z letnico 1891. John Richard živel je več let v Duluthu ter se preživljal s prodajo svinčnikov. Truplo so prepeljali k pogrebniku Food & Horgan.

— Gus Johnson moral si je večeraj poiskati prenočišča na tukajšnji policijski postaji; obenem je naznanil, da sta mu dva popolnoma nepoznata roparja odvzela \$30 gotovine. Policijski poročnik Fritz podal se je takoj na zasledovanje ter izsledil po kratkem času John Millerja. Millerju posrečilo se je uiti ter se je skrival v nakopični les v bližini, lastne nekaj tujakinja lesne trgovine. Toda le malo časa se je mogel veseliti zlate svobode, kajti poroč. Fritz ga je kmalu zopet izsledil in odvedel s seboj na policijsko stražnico. Pri njem našlo se je še \$20.

— Precej obširna tovarna za izdelovanje parnih kotlov v Duluthu si je omislila povsem nove stroje. Na ta način upa, da ji bodo omogočeno odgovorjati vsem naročilom iz železnega okrožja, kakor tudi onim iz sosedne države. Družba poroča, da ima precej naročil parnih lopat za domače rudniške družbe. Istotako ji vedno dohajajo obila naročila iz Michigan. Kakor hitro bo gotova s postavljanjem novih strojev, prične obrabovati podnevi in ponoči.

— Prvič v zgodovini se poročila, da bo postal sladkor cenejši v naši državi. Sladkor bo izdelano cenejši nego je v New Yorku. Listi poročajo, da bo cenejši, kakor v katerikoli jezerskem pristanišču. Minnesotski pridelovalci sladkorne pese in posestniki sladkornih tovarn v St. Paulu in Minneapolisu, pričeli so neko konkurenco sladkornemu trustu. To je razvidno iz borznih cen. V St. Paulu so znižali ceno pri funtu za 4.65. Sladkorni trust ostal je pa vedno pri svojem izžemanju grošev od pristojelega delavca s cenó 4.90. Te številke nam predočujejo da je sladkor, pridobljen v Minnesoti, pol centa cenejši pri funtu, kakor pa sladkor trusta. Zadnje leto pridelalo se je v Minnesoti, Jovi in drugih zapadnih državah, ki so se pričele šele pečati z vzgopjo sladkorne pese, 100,000. — Lep začetek!

Začasno preiskuševalno sladkorno tovarno postavili so v Chaska, Minn., in so dosegli najlepši rezultat. Oddelek za poljedelstvo v St. Paulu je proračunil, da lahko Minnesota pridelala toliko sladkorja, kolikor ga porabi. Torej bodo izostali vožni stroški in cene se znižale.

— Več rojakov iz Ely, Minn., se je zglasilo v našem uredništvu. Posel privedel jih je v Duluth glede državljanjskih pravic. S tukajšnjim pokrajinskim sodnikom bili so gotovo v lepem soglasju, kajti obdaril je izmed osem kandidatov 7 z drugimi držav. papirji; enega poslal je na dopust za dobo šest mesecev. Istotako so vložili prošnje za državljanjske pravice trije rojaki kot kandidati zaoprvi trije rojaki od istotam. — Posmenjanja vredno. — V našem uredništvu zglasil se je tudi rojak g. Fred Rausel iz Chisholma in se je pohvalno izrazil o modernih ureditvi tiskarne in velikih strojev. Torej to je — luknja?

CHISHOLM.

— Tukajšnji zdravniki so posredovali, da so se ljudske šole zaprle. Le na ta način jim je mogoče nadzorovati škrlatiniko, ki se je pričela razširjati v naši naselbini.

V rodbini Tompson pojavil se je že drugi smrtni slučaj vsled škrlatinke. Zdravstveni odbor je zaposlen podnevi in ponoči z zdravniki, da omejijo nadaljno razširjanje nalezljive bolezni.

Strogi predpisi zdravnikov in zdravstvenega odbora raznešeni bili so po vseh hišah in se jih je razdelilo tudi po bližnjih naselbi-

nah. Prepovedano je mladini do 18. leta pohajati na javna prostora, kakor gledališča, pošto itd. — Šolski odbor je razglasil, da ostanejo šole zaprte do velikonočnih praznikov. Zdravniki so dognali, da je škrlatinika prinesena na Chisholm po neki pred kratkim iz starega kraja došli rodbini, pri kateri se je škrlatinika že med vožnjo v Chisholm pojavila, ter zahtevala svojo žrtev.

— V pijanosti je obelžal na pocestnem tlaku Frank Čačnik. Nove čuvaj ga je odvedel na policijo. Bil je tudi nekoliko opraskan po obrazu, kar je najbrže zadobil pri padcu. Čačnik je bil kaznovan s 30 dnevnim zaporom ter \$2.50 denarne globe.

— V našem mestu se je dosedaj pojavil že četrti slučaj škrlatinike. Mesto je v skrbeh ter dela na vse mogoče načine, da zabrani razširjanje te nalezljive bolezni.

Obelje je na novo Harry Hurteles, vposlen v Monroe pisarni. — Bil je takoj prepeljan v bolnico. Petindvajset policistov nadzoruje hiše in stanovanja z nalogo, da pazi, da so otroci pod nadzorstvom, ter da se jih ne pušča na dvorišča in ceste k skupnemu igranju.

— Upravnik Dorie Theatre nam javlja, da se v njegovem gledališču predstavljajo najbolj izbrane premikajoče slike in druge predstave, katere so podučne in zabavne. Zatorej se priporoča enb. Slovencev in obilen poset. Obilo zabave po trudapolnem delu je vsakemu priporočljivo.

ELY.

Članom društva sv. Jožefa, št. 112, K. S. K. J. se naznanja, da se udeležijo skupnega pohoda k sv. maši dne 16. marca t. l. Odkorakanje društva je točno ob 8. uri zjutraj iz društvene dvorane. Neudeležba se kaznuje po pravilih.

— Cenjenim rojakom in članom J. S. K. Jednote, ki stanujejo v Ely, Minn., in okolici tem potom naznanjam, da sem preselil svoj urad Jednote v novo poslopje "The First State Bank", kjer me lahko dobite v zadevah Jednote itd. od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Urad je vsakemu članu na razpolago in vsak je dobrodošel.

S spoštovanjem

Geo. L. Brozich, tajnik.

— Na željo mnogih slovenskih volilcev vršil se bo dne 16. t. m. ob 2. uri popoldne politični shod slovenskih volilcev našega mesta. Dnevni red: Bodoče občinske volilne. Na shodu lahko vsak posameznik izrazi svoje mnenje. Slovenski volilci udeležite se tega shoda v obilnem številu.

— Družino Barič obiskala je v družinsko veselje gospa štorcklja. Toda žali bože, da to veselje ni trajalo dolgo. Bela žena nastopila je takoj po rojstvu ter pretrgala nit življenja. Naše sožalje!

— Za prihodnje mestne volitve kandidira za župansko mesto Ch. Trezona. Kako priljubljen je med narodom, pričala je mnogostevilna udeležba na shodu, na katerem se je navzočim predstavil kot kandidat.

Ostali kandidati za mestni odbor so sledeči: Rihard Hodge in Mike Somrak, občinska odbornika za prvi ward; Olof Knutsen in Frank Erčul za drugi ward; Arthur Toms in Paul Bukovic, aldermana za tretji ward, Geo. L. Brozich, blagajnik; Henry Chin, sodnik, Arthur Sheridan namestnik.

— Anton Tajnšek, po pokliem rudar v Zenith rudniku, si je zlomil nogo. Precej velika plast železne rude ga je podsula in mu zadala tudi več lahkih poškodb. Prvo pomoč dobil je pri rudniku, nakar so ga prepeljali v Shipmanovo bolnišnico.

— Alojzij Kalan bil je obstrujen v koleno. Zdravnik je preiskal takoj rano z X žarki. Trije krivci bili so aretirani. Vzrok: alkohol.

— Več ulic na Ely se bo odpremo iz odvodnimi napravami. Prihodnjo spomlad bodo javno razpisana tozadevna dela. Računa se, da bo za premetati 2800 kubičnih jardov zemlje, 100 kubičnih

yardov gramoza in 4300 kubičnih jardov drugih snovi.

Položilo se bo vode vodovodne cevi v dolžini 4500 čevljev in po vrhu 134.000 kvadratnih čevljev cementnega tlaka.

— Volilnim sodnikom so imenovani sledeči, razdeljeni po wardih:

Prvi volilni okraj: mestna hiša; John Porthan, Josip Gerzin in Josip Rothman.

Drugi volilni okraj: stara katoliška cerkev; Evgen St. Marie, N. G. Erickson in Herman Pete.

Tretji volilni okraj: Kočevarjeva hiša; Martin Skala, R. K. Toms in John Dinsmore.

GILBERT.

— Prihodnje mestne volitve kažejo biti zelo zabavne za naše rojake, kajti priglasenih je že cela procesija kandidatov in protikandidatov.

V boju za županski stolec stojata si nasproti dr. F. Barrett in Eli Hill. Stirje kandidati bi radi sedeli ne enem in istem stolu za odbornika. Nasprotniki so: F. A. Bowman, Jake Polki, E. A. MacInnis in J. C. Faith.

Za mestnega blagajnika pa je kar pet kandidatov: O. R. Olson, Richard Lakson, N. J. Colvin, Alfred Houle in W. J. Luke.

Mestnih zaupnikov bode voljenih samo štiri, a kandidator je priglasenih šest. Kandidirajo sledeči: Julius Bordeau, Mike Kohler, Jake Korpi, Frank Gimple, L. Kukar in John Connor.

Za konstablerje kandidirajo sledeči: James Teller, Steve Maretič, Anton Erjavec, Mike Viola in Alez Karvanan.

Kandidati za mirovnega sodnika: A. R. Anderson, C. O. Welch in T. S. Morrison.

Volilna komisija sestoji iz sledečih: Peter R. Cosgrove, William Hogan in W. E. Bender.

Z navedenega se razvidi, da bo volilna borba na Gilbertu zelo živahna ter da imajo volilci veliko izber. Kdo prodere, poročamo po izidu volitve.

HIBBING.

— V Morton rudniku pripetila se je nesreča, ki je zahtevala življenja dveh delavcev, a tretji se bori v hudih mukah v tukajšnji bolnici. Nesreča se je pripetila ponoči, ko so pošiljali les na vspenjači v rudnik.

— Glede osumljenja bil je odveden na policijsko sodišče Anton Skok. Pri zaslišanju se je izkazalo da je A. Skok nedolžen in krivda se je dokazala Italijanu Paskvalu. — Huda politična borba se bje med dr. H. R. Weirck in Victor L. Pover. Oba sta kandidata za župansko mesto ter si stojita nasproti kot najhujša sovražnika.

— Rzne rudniške družbe bodo, kakor se poroča, v nekaj tednih zaposlile do tisoč delavcev pri svojih rudnikih.

TOWER.

— Po poročilu mestnega odbora, dobi mesto bodoče leto tlakosano cesto v trgovskem delu mesta. Predpriprave za to delo so že v polnem tiru.

VIRGINIA.

— Prihodnjo poletno sezono prične zopet s poslovanjem Eaton rudnik v Buhl, v bližini Virginije. Delo bode začela Robertson Hoar rudarska družba. Delo se je že pričelo s poglobljenjem šafta za 30 čevljev.

Vse one cenj. naročnike, kateri morda ne dobivajo redno lista prosimo, naj nam blagovoltijo to neudoma naznaniti po dopisnici. Skušali bomo takoj popraviti vsak morebitni nedostatek.

— Za vsebino oglasov tujih tvrdk ni odgovorno ne uredništvo ne upravnitvo našega lista. Vendar pa prosimo cenj. odjemalce, ki kupujejo od tvrdk priobčenih v našem listu, naj nam izvolijo vsako morebitno nerednost ali nepoštenost prizadeto na ta način naznaniti. Mi skušamo priobčevati samo dobre oglase; slabih tvrdk ne bomo nikakor pripravljali rojakom, ki bi jim morda utegnile škodovati.

Uprava "N. V."

RAZNOTEROSTI.

Ponesrečenega aviatika nadporočnika Nittnerja so dne 20. februarja pokopali na dunajskem pokopališču v Poetzleinsdorfu. Pogreba se je udeležil tudi vojni minister fzm. Kroatin.

Preprečen napad na poslanca Kunschaka. Frenberger, ki je hotel napasti poslanca Kunschaka, se je sam izdal z nekim pismom, ki ga je pisal gospodarju, pri katerem je v Monakovem stanoval. V tem pismu je med drugim pisal, da hoče Kunschaka ustreliti, če bo še kaj časa pa tudi samega sebe ustrelil. Frenberger je prestopil leta 1910. osrednji zvezi nemških svobodomislecev v Draždinah.

Napad na lastnike dunajske stavbinske tvrdke Berger. Dva napadenca že umrla. Emil Altman, 60 let star mož, svak bratov Berger, stavbinske tvrdke na Dunau, je več let kot knjigovodja pri tvrdki Berger služil, a pred podrugim letom je moral službo zapustiti, ker se je z Bergerji sprl. Odpotoval je v Budimpešto, kjer pa ni dobil nobene službe. Prosil je brate Berger dežbe, ki mu ga pa niso hoteli poslati. Da se maščuje, se je vrnil na Dunaj, kjer je počakal pred pisarno Bergerja. Ko so bratje Oton, Rihard in Alfred Berger zapustili pisarno, je streljal na brate in vse tri smrtnonevarno ranil. Oton in Rihard Berger sta že v bolnišnici umrla, Alfred Berger se pa tudi s smrtjo bori.

Smrtna obsodba. Sodišče v Suczavi je obsodilo tri fante, ki so umorili in oropali trgovko Sand, na smrt na vešalih, dva fanta pa na tri leta ječe.

Požar. V Bukareštu je zgorel 20. februarja parni mlin "Assak". Zgorela so vsa skladišča. Škoda znaša dva milijona frankov.

Zastrupljena učiteljica. V Polanki na Češkem sta se učiteljica Kopic in njena služkinja zastrupili pri zauživanju kuhane sardija, ki je bilo mesto s sladkorjem, posuto s strihininom.

Med naprednim slovenskim dijaštvom na Dunaju se opaža že nekaj let živahno gibanje za sotskolsko idejo in telesno vzgojo. — Primeren lokal za telovadbo jim nudi univerzitetna telovadnica, kjer telovadi do 80 naprednih dijakov. Tudi bratska češka sokolska društva gredo našim dijakom na roko. Le žal, da je mnogo dijakov vsled slabih gmotnih razmer prisiljenih opuščati poleg marljivega študija vsako redno telesno vzgojo. Gmotne razmere tukajšnjega podpornega društva so take, da ne more zadostiti niti najpotrebnejšim prošnjam dijakov.

— Je to žalosten del našega dunajskega dijaka. — Zato je gotovo pozdravljeni idejo, ki se je sprožila v vadiateljskem zboru naprednega slovenskega dijaštva, da prirede v mesecu marecu javno telovadbo v češkem narodnem domu v prid podpornemu društvu za slovenske visokošole na Dunaju.

Eksplodizija bombe v hiši angleškega finančnega ministra. V novi palači lorda Georgeja v Walton Ou Hill pri Epsomu je eksplodirala v spalnici uslužbenec bomba. Škoda cenijo na 600 funtov. Ker v hiši še nihče ne stanuje, ni bil nihče koškodovan. Našli so še eno bombo, ki pa ni eksplodirala. O storilcih nimajo sledu, najbrže pa so bile sufragetke.

Nova smer na Angleškem. Iz Londona poročajo: Novi učni predmet, ki bo vzbudil nedvomno zanimanje vseh pedagogov, bodo v kratkem uvedli na angleških ljudskih šolah. Dospevaajoča mladina obojega spola se bo na lahko razumljiv način poučevala o tem, kako naj se obnaša, da bo prednosti svoje rase prenesla tudi na eventualne svoje potomce ter jih ohranila pred degeneracijo. — Pod predsedništvom majorja Leonarda Darwina se je ustanovila družba, ki je pred par dnevi povabila vse londonske učitelje in učiteljice na posvetovanje. 500 učiteljev in učiteljic je obljubilo, da se udeležijo te konference. Z velikim zanimanjem čakajo na rezultat teh posvetovanj.

Slovska vzajemnost. Ukrajinski listi poročajo, da se je oglašilo mnogo čeških kmetov, ki so pripravljani obdelati Bolgarom, ki so še vedno na bojišču, njihova polja.

Spravne konference Čehov. Vostvo mladočeške stranke je razposlalo okrožnico glede obnovitve

spravnih pogajanj, v kateri pravi, da bi bilo prenegljeno, če bi javnost predpisovala poslancem njihov nastop še predno so se odločili poklicani faktorji in predno je znana vsebina vladne predloge. Samo naravno je bilo, če češki zaupniki vladi še niso definitivno odgovorili, marveč so samo vzeli izjavo vlade na znanje. Zaupniki bodo podali svojo izjavo šele, ko bodo zadevo temeljito razmotrili. Šele potem bodo mogoče določiti nadaljnji nastop. Do tedaj pa so vse kombinacije o koncu ali o nadaljevanju spravnih konferenc brezpredmetne.

Samoumor.

Na Dunaju se je zaradi boleznih ustrelil bivši poveljnik 99. infanterijskega polka, generalni major v pokoju, Karol Rabel.

Na prodaj je

120 akrov zemljišča, dve milje oddaljeno od Nashauk, Minn.; zemljišče se nahaja v Section 18, Town 57, R 22 in sicer: Lot 3, N. E. ¼ of S. W. ¼ in N. W. ¼ of S. E. ¼. — Dalje 160 akrov zemljišča severno od Buhl, Minn., katero leži Sec. 27, Town 59, Rang 91 in sicer: N. W. ¼ of S. E. ¼, S. E. ¼ of S. W. ¼, N. ¼ of S. W. ¼.

Za cene in podrobnosti obrnite se na lastnika

JACOB STUBLER, 108 East Second St., Duluth, Minn.

PRIPOROČILO.

Rojaki Slovenci in bratje Hrvati v Buhl, Minn., in okolici ter oni, ki se pripeljete od daleč po novi polnični železniški semki, vstavite in zglasite se v moji na novo otvorjeni edini slovenski GOSTILNI. Ponižna kara se vstavi ravno pred mojim podjetjem. Točim vedno sveže pivo in vsakovrstne druge fine pijače. V zalogi imam tudi dobre smodke. Potujočim je na razpolago pri meni čedno in cenno prenočišče. — Za obilen poset se vljudno priporoča Fran Arko, po domače Cvarin, lastnik gostilne, Buhl, Minn., (glavna cesta).

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"

(Anchor Bar)

na 311—3 Ave.

HIBBING, MINN.

John Povsha, lastnik.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Posiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Prepričajte se o istinitosti!

Poskusite enkrat sodček mojega najboljšega rdečega vina iz Euclid grozdja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena \$24.00 barrel. Postrežba točna in v popolno zadovoljnost.

Za obilna naročila se priporoča

Louis Lah,

trgovec z vinom

1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

Village Livery konjušnica

CHISHOLM, MINN.

Phone 60.

Math. Boriin, lastnik

VOZOVI IN KOČIJE ZA VSE SLUČAJE.

PRIPOROČAMO SE ZA POGREBE!

KUPIJTE PRI TRGOVCIH,

KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU.

THE

FIRST STATE BANK

PRVA DRŽAVNA BANKA ELY, MINN.

tem potom naznanja slavnemu občinstvu, da je pričela poslovati v svojem lastnem posloplju in se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestujemo po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z obveznomo Union Investment Co. iz Minneapolis, Minn., pri kateri so zainteresirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

Denar v staro domovino pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilih dnevih.

Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

THE FIRST STATE BANK OF ELY, MINN.

M. J. MURPHY, predsednik.

GEO. L. BROZICH, blagajnik.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi veliko izbero GROCERIJSKEGA IN MANUFAKTURNEGA blaga, ter se priporočamo cenj. odjemalcem za blagohotno naklonjenost.

Za sveže in dobro blago jamčimo. Cene nizke. Poskusite in se prepričajte o resničnosti.

V POSLOPLJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

A. M. MURNIK

Grant Avenue

Eveleth, Minn.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ZENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAŽIH POTREBSUIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIZAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

JOSIP SCHARABON,

BLIZU UNION POSTAJE.

415 West Michigan St., DULUTH, Minn.

KADAR PRIDETE V DULUTH, POSETITE ME. ZAGOTAVLJAM VAM IZVRSTNO POŠILJANJE V MOJI GOSTILNI.

Posiljam denar v staro domovino PO SVETOVNO ZNANI BANKI KNAUTH, NACHOD & KUEHNE.

Prodajam parobrodne in železniške listke.

Kdor hoče dela

naj se nemudoma naroči na največjo angleško knjigo:

"VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ"

da se bo lahko in hitro brez učitelja pričel angleščine. — Knjiga vsebuje vse potrebne besede, slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodilo za angl. pisavo, spisovanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga dozdaj največjislov.-angl. in angl.-slov. slovar. Knjiga, trdo in okusno v platnu vezana (nad 430 strani) stane \$2.00, in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 528 W. 145th STREET, NEW YORK, N. Y.

edino in največje založništvo slovensko-angleških in rusko-slovenskih knjig. — pišite po cenik.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenian Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.

Geo L. Brozich, President
Joseph Gerzin, Vice President
Joseph Koshak, Treasurer
Joseph Mantel, Director

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly \$2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

"NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
Izdaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:
Za Ameriko in Kanado za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00
Za Evropo za celo leto \$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne posiljitve in dopisi se naj posiljujejo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street
Duluth, Minn.

Spomnajte se ob raznih prilikah
SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMERIKI.

DRUŠTVENI DOM.

V novejšem času pričeli so si Slovenci v večjih naselbinah graditi posebne hiše, ki so last naroda oziroma delničarjev. Take vrste hiše so potrebne, posebno v družbenih razmerah. Domača slovenska društva imajo s takim domom postavljati velik korak napredka v njihovem razvoju in delovanju. Iz teh razlogov hočemo se baviti v nadaljnjih vrsticah, kako je doseči ta pomemben korak v najkrajšem času.

Skliče naj se seja vseh rojakov, ki so nastanjeni v dotičnem mestu in tudi v bližnji okolici. Pojasni naj se veliki pomen in svobodnejše delovanje domačih društev, združenj in klubov, ako bi posebovali v mestu svoj lasten dom.

Izračunajo naj se povprečni stroški za stavbo ter naj se ta denar razdeli na toliko delnic poljubne vrednosti (od enega do deset dolarjev). Te delnice seveda so naprodaj pri posebnem odboru, kojega naloga skrbeti je za denar in ob enem delati pogodbe s pogodbenikom, ki se zaveže postaviti dom za najnižjo ceno.

Naloga stavbnega odbora je tudi, da se stavba nadzoruje med gradnjo glede materiala, ter da odgovarja popolnoma pogodbi, kateri mora slediti pogodbenik.

Že pri načrtu naj se dobro pazi, da bodo bodoča stavba odgovarjala svojemu poklicu. Pogoj je tako stavbo in na katere je treba posebno paziti, so sledeči: Ne eden kakor tudi drugi vogal naj ne bo na notranji strani velike dvorane zidan kot pravokot, temveč naj se vsak vogal lepo zaokroži. Dvorana mora biti dobro razsvetljena. Pri dnevnih svetlobi naravno z mnogimi okni, in ponoči s številnimi lučmi. Za zračenje dvorane moramo tudi posebno pozna skrbeti.

Gledališki oder naj bude precej obširen, a ne prevelik. Vso pozornost stavbi se mora na gledališki oder. Pod naj bo iz mehkega lesa ter tako položen, da se vzdiguje proti zadnji steni nekoliko višje. Previden mora biti tudi vsaj z dvema sobama za igralce in igralke. Tako urejena notra ... V gbalh

Pod v dvorani naj bude položen vodovodni in iz trdega lesa. Skrbi naj se tudi, da so prostori za točenje piva oddaljeni od odra ter naj bodo prevideni vedno z vrati, ki se jih lahko ob potrebi zapre.

Tako urejena notranja oprava bo odgovarjala dobro svojemu poklicu. Gledališki oder moramo opremiti tudi z različnimi zastori in enakimi gledališkimi napravami.

Najbolj praktično je gotovo, ako si omislino dom, ki nam tudi nese stalni dohodek. To je, da postavimo hišo, ki ima v prvem nadstropju dvorano, a pritrilje naj se odda v najem ali za gostilno ali za kako drugo trgovino. Vsebuje naj poslopje v pritrilju tudi malo dvorano, ki je takomenovana sejna ali zborovalna dvorana. Ta dvorana ne zahteva toliko prostor in odgovarja lepo svojemu poklicu.

Tak društvni dom je mnogokrat lepo in dobičkanosno podjetje. Lahko se daje v najem tudi drugim društvom tujih narodnosti, ki radi plačujejo visoko najemnino. Največ je pa ponos naselbine ter vsakega zavednega rojaka, ako se nahaja v mestu društvni dom, kjer je Slovenec gospodar.

VAŽEN PREOBRAZ GLEDE BALKANSKEGA VPRAŠANJA PRI NEMSKIH KRŠČANSKIH SOCIALCIH.

"Salzburger Chronik", glasilo solnograških krščanskih socialistov agrarne struj, ki sledi nazorom znanega poslanca Jošta Finka, enega najbolj merodajnih in razboritih nemških krščansko-socialcev, je prinesla pretekli

forek uvodni članek "Unsere Balkanpolitik", ki vzbuja v nemški javnosti veliko pozornost. List se je postavil po robu nasproti nemškim vojnim hujskarijam in sicer tako odločno in s takimi besedami, kakoršnih bi se ne upal noben jugoslovanski list zapisati iz strahu, da ga ne zapišejo dunaski krogi v "črne" bukve.

Člankar piše: "Srbija naš narvni sosed, je bila pred malo leti naš prijatelj. Z neumno kratkovidno politiko smo jo poglali v naročje Rusiji. S Črnogoro smo živeli v naravnost srčnem prijateljstvu, ki smo dokazali tudi z denarno podporo. Naša diplomacija je seveda tudi tukaj grešila. Posledica tega je, da se je Nikita od nas obrnil. Bulgarski kralj je bivši avstrijski častnik in Bulgariji bi bili lahko naši najboljši prijatelji, da nismo njih prijateljstva z nerodnim manevriranjem zapravili. Kratko povedano, naša diplomacija je v balkanski politiki na celi črti odpovedala.

Kakor hitro je padlo načelo "statusquo", po katerem se mora Turčija nedotaknjena ohraniti, se začne tudi za nas nova doba v balkanski politiki. Avstrija ima kot balkanska država velik interes na tem, da pridejo povečane balkanske države do notranjega miru, ki je pogoj vsakega kulturnega dela. Naša država ima v tem pogledu težnje balkanskih držav podpirati. S tem preobratom, ki ga je ustvarila balkanska vojska, je treba računati. Proč, z občutljivostjo in starimi prepričanji nasproti balkanskim narodom je treba začeti z drugačno politiko! Z novimi trgovskimi pogodbami z balkanskimi državami moramo vzbuditi čustvo, da smo njihovi dobromisleči prijatelji, pa ne sovražniki. Po tem bodo tudi balkanski narodi vedeli ceniti in naše prijateljstvo upoštevati. Naš cilj mora biti zasigurati si na Balkanu gospodarski trg!

V Londonu se posvetujejo o mejah Albanije. Ta posvetovanja ne bodo rodila velikih uspehov. Balkanski narodi, posebno Srbija in Črnagora sta si priborila nedvomno znanje, in zato imata pravico znagovaleev do gotovih delov osvojenega ozemlja. Zaradi enega mesta, katerega narodna pripadnost je dvomljiva, vojsko začeti, bi bila neumnost. Narodi naše monarhije niso voljni kakemu albanškemu mestu na ljubo vojsko začeti. Glavno je, da je Albanija življenja zmožna. V glavni stvari, v vprašanju srbske luke ob Adriji, smo zmagali, naša čast in naš ugled je rešen, več nečemo in tudi ne smemo!

Še tako velika Albanija, ne oziraje se na to, da bo imela korist od nje samo Italija ni vredna, kosti enega samega "Deutschemelstra". Najboljši trg za izdelke naše obrtnije in trgovine ne bo Albanija, ampak bogate balkanske države, pred vsem Srbija in Bulgarija! To moramo imeti sedaj pred očmi. Naučimo se vendar že enkrat politiko z glavo, ne s srcem!

V istem tonu piše večerajšnja številka "Salzburger Chronik", ki povdarja, da je v interesu Avstrije in Rusije, da se balkan vojska konča in zavladajo med nami in Rusi prijateljske razmere; člankar upa da bo znala pamet, da postanejo vojaške odredbe brezpredmetne in da se vrnejo našinovi in bratje zopet k svojim družinam in k svojim družinam in k svojemu delu. Člankar konča: "Ta vojna napetost nas je stala dovolj milijonov; za take stvari nečemo več nobene žrtve doprinesati."

Slično izvaja v enako odločnem tonu tudi graški "Volksblatt", glasilo štajerskih krščanskih socialistov.

Kaj sledi iz tega? Da je nastal v nemški javnosti velik preobrat glede na avstrijsko balkansko politiko. Dočim pišejo dunajski nemški listi o katerih pravi graški "Volksblatt", da prejemajo svoje informacije od častnikarskega oddelka avstrijskega zunanje ministristva, hujskajoče članke za vojsko in gore za Albanijo, se je del krščansko socialne stranke in listov uprl tej politiki in govori za spravo z balkanskimi državami.

Dunajski od zunanje urada in spirirani listi pišejo, da s smora Avstrija pripraviti na vojsko na spomlad. Skader, Peč, Prizren, Djakovo, Dibra, Koniza in Janina mora pripasti Albaniji; če se ne da to mirnim potom doseči, se mora s sabljo.

Temu nasproti pravijo krščansko socialni listi, da nima Avstrija na tem nobene koristi, da bo imela od Albanije profit Italija. Skalnata, nekulturna Albanija nima za nas nobenega pomen, pač pa bogate, povečane balkanske države.

Nas veseli, da je prišel tudi del Nemcev k pameti. Če dunajski žurnalisti, ki nimajo nobenega stika z ljudstvom in ki so okuženi oda nacionalnih strani, pisarjijo po svojih listih proti slovenskim državam na Balkanu, gotovim krogom sicer ugaja, a je s stališča resničnih koristi Avstrije obžalovanja vredno. Zato je pa tem bolj razveseljivo, da se je razsoden, narvno zdrav in priprost del nemškega kmečkega ljudstva vzdignil proti tem nesmiselnim in umetno uprizorjenim gibanjem proti balkanskim narodom. Proti tem hujskarijam, deloma naročenim in plačanim, se je vzdignil popolnoma sam od sebe nemški kmečki razum!

Veseli nas, da se je pojavil ta opor, ki nas potrjuje, da smo Jugoslovani prav imeli, ko smo cel čas to stališče zagovarjali, samo s to razliko, da smo si veliko milejši način izbrali. Tako besede: "Nočemo in ne maramo v vojsko", "vojska za Albanijo bi bila neumnost, ki ni vredna enega samega vojaka", bi nas Jugoslovane lahko sprville v obsejano stanje. Že

tako so nas napravili za "veleizdajalce" in čudno, da niso poklicali rablja in postavili v Ljubljani vislice. Bog zna, kaj bo sedaj dunajski časniški zbor okoli "Reichspost" in "Deutsches Volksblatt" napravil s svojimi kolegi v Solnogradu in Gradeu, ki so zagrešili tak zločin, da so "izdali interese Avstrije" v Albaniji? Ali pa se jih bodo morebiti pametni argumenti prijateljev Jošta Finka prijeli in izprevideli, da je clovek lahko pošten Avstrijec, dober Nemeec in kristjan, ne da bi sovražil balkanske Slovane in jim zlo želel.

JEZIKOVNO VPRAŠANJE V BOSNI IN HERCOGOVINI.

Narodna stranka bosanska bojuje najostrejši boj proti germaniziranim poskusom v deželni upravi. Do prvega spopada je prišlo pri poskusu deželne vlade, da bi se deželni za koni objavljali razven v srbohrvaščini tudi v nemščini in madžarščini. Zdaj gre za enake poskuse deželne vlade, oziroma obdržati nemščino pri bosanskih železnicah. "Zeit" je o tem poročala: Bosanska vlada je še le pred kratkim izdelala jezikovno predlogo, v kateri se sicer uvaja srbohrvaščina kot notranji in zunanji jezik, toda pri železnicah dela iz stratežičnih in tehničnih ozirov v tem principu izjemo. Zanimivo je, kakšni so ti tehnični ozirom. Med vsem personalom vseh bosanskih železnic je samo 22 odstotkov takih, ki obvladajo srbohrvaški jezik. To je zelo zanimivo, pa tudi žalostno, kako se germanizira v popolnoma slovanski deželi. V 34 letih ni mogla vlada vzgojiti personala, ki bi znal edini deželni jezik. Pred večerajšnem je prišla na Dunaj deputacija deželnozbornskih strank, da se pogaja z vlado. Večraj popoldne je imela deputacija konferenco s skupnim finančnim ministrom pl. Bilinskim. Člani deputacije so predložili ministru svoje zahteve, ki v bistvu naglašajo, da deželnozbornske strake ne bodo sprejele vladne zahteve, da se pri bosanskih, deželnih železnicah obdrži notranji nemški jezik. Deputacija je predložila tudi različne kompromisne predloge, med drugimi tudi predlog, naj se ustvari prehodni štadij desetih let, med drugimi tudi predlog, naj jožezeiceet katerim bo ostalo pri dosedanjih razmerah. Ko poteče ta doba, naj se uvede srbohrvaščina tudi kot notranji jezik deželnih železnic. Vlada pa noče opustiti svojega stališča. Konferenca je bila toraj popolnoma brezuspešna.

ATLANTILA.

"Oceanografsko društvo" v Londonu je sklenilo proučiti legendo staroegipčanskih svečnikov v Atlantidi. Na tej razrušeni celini je bila civilizacija po mnenju starih zelo razvita. Mnogo nemških, francoskih in angleških učenjakov se je trudilo, da bi kolikor mogoče v podrobnosti te legende prišli. Med njimi so se posebno odlikovali Anglež Skot Elijot, Nemeec Štajner in Francoz Žermen; preštudirali so fauno in floro zelenogreben-skihskih in kanarskih otokov ter prišli do rezultata, da je ta (fauna in flora) ravno ista, kakor okamenela fauna in flora na antinskih in drugih otokih, katere se pravzaprav smatra za ostanke Atlantide. Korali na Sv. Tomažu so isti kakor oni v Floridi. Vse to dokazuje, da je Atlantida razpadla na koncu terciarne dobe in da se je prva katastrofa dogodila v veneuelskem arhipelagu.

Na podlagi podatkov, ki jih nudi okeanografija, se morejo določiti konture nekdanje Atlantide. Z merjenjem Atlantskega oceana se je prišlo do spoznanja, da se nahajajo v njem celi podmorski gorski grebeni, ki v primeri z oceanovim dnom reprezentirajo pogosto znatno višino. Na vrhuncih teh razpadlih gora se danes nahajajo otoki Sv. Pavla, Vazuesenja, Akora in Tristana. To so skrajne točke izginolega kontinenta.

Na drugi strani pa trdita antropofogija in etnografija, da so vse zemeljske rase, črna, ruda, rumena in bela, postale za časa Atlantide; to se pravi, da je Atlantida v pogledu na rase vezala Ameriko z današnjim starim svetom.

Arheologija je dokazala nadalje sličnost staroegipčanskih in indijskih spomenikov s spomeniki v Mehiki in Peru-u. Poznejše prebivalstvo Atlantide je bilo zelo civilizirano.

Atlantido sta zadeli dve katastrofi. Najprvo bi bil pred 800,000 leti potop, ki je Atlantido z velikim morskim prelivom odločil od Amerike. Druga katastrofa je zadela Atlantido pred 200,000 leti. Tedaj je razpadla v dva otoka, severnega, kije bil večji in se je imenoval Ruta in južnega, manjšega, ki se je zval Detija. V tem času je bila današnja Evropa že formirana. Tretja katastrofa je uničila Ruto, od katere je ostal samo otočič Posejdon, ki se nahaja v sredi poti med Ameriko in Evropo. Po trditvi egiptovskih svečnikov se je dogodila ta tretja katastrofa leta 9564 pr. Kristusom.

Kakor trdi Skot Elijot, so bili ljudje na Atlantidi precej zastareli. Posluževali so se onega orožja, kakor sploh prvotni ljudje, ali čute pa so imeli mnogo bolj razvite kot današnji ljudje. Obdajalo jih je tudi drugačno podnebje. Nebo je bilo vedno pokrito z oblaki in sonce se je pogosteje pokazalo šele po prvem potopu. Zrak je bil tedaj gorkejši in vlažnejši. Vsak dan je padlo na tisoče meteorjev na zemljo, ki so dajali ljudem potrebni ogenj. Vedno so gledali, kako letajo po zraku kritlati zmaji in kako se po zemlji sprejajo temurske pošasti, ogromni pterodaktili.

(Konac prihodnjic.)

NA PRODAJ

je nova hiša in dva lota v najlepšem kraju Dulutha. Zelo ugodna prilika za kupeca. Proda se pe eni.

WM. MARX,

400 Columbia Bldg.
Duluth, Minn.

John Povsha

javni notar
HIBBING -- MINN.

IZDELUJE VSA NOTARSKA
DELA. POIŠČITE ME NA
311--3rd Ave.

POZOR! POZOR!

Kdor želi dobrega, naravnega ohij-skega vina, obrne naj se na spodnji naslov.

Razpošiljam vino v sodčkih po 25, 50 in več galon. Sodček 50 galon rdečega vina stane \$20.00, rumenega \$25.00 in belega \$35.00.

Za pristnost vina in točno postrežbo jamčim.

Mrs. Frances Laushe,

6121 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.
Preostanek in nerazdeljen
dobiček - - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje
vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od
dneva vloge.

PIRUHE

pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znan-

cem v staro domovino in to seveda najraje v GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVESTNEJE in NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., ::::: New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšo postreže?

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

"NARODNI VESTNIK"

405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto - - - - - (2.00)
za pol leta - - - - - (1.00)

Za Evropo in Kanado:

Za celo leto - - - - - (3.00)
za pol leta - - - - - 1.50

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

NOVO MASLO (BUTTER) NA FARM.
Wiljem Brunschmid.

(Dalje.)

ni lonec do polovice s prstjo, položi nanjo čebulico, zasuj jo s prstjo do vrha in pritlači prst k čebuli. Nesi tako zasajene lonec na vrt, zokoplji jih v zemljo tako da se samo rob vzdiguje iz prsti in jih pusti tam pet do šest tednov, da se čebulice vkoreninijo. Da jih obvaruje pred slano, jih pokrij z listjem ali slamo. Če nimaš vrta, pa deni lonec za toliko časa v klet, ki ni premrzla, ali v kak temen kot. Potem jih prenesi v sobo in tako razdeli, da bodo dalje časa cvetele. Če jih imaš na gorkem cveto že v januarju in februarju. Priporočljiva je hijacinta tudi za okrašenje cerkvenih oltarjev. Saj je vendar najlepši kras oltarja dišeče raznobojno cvetje. Veliko ceneje je naročiti čebule v jeseni na Holandskem, kakor pa spomladi drago plačevane pri vrtnarju. Za kozarce so priporočljive hijacinte samo z enostavnimi cvetjem. Kozarci so nalašč za to narejeni; napolni se samo spodnji del z dežnico, kateri se primeša malo soli ne sme močiti čebule, ampak samo korenine. Naprej se postavijo kozarci v temo v mrzlo a ne premrzlo sobo. Temperatura mora biti enakomerna in zrak ne presuh. Ko so stali kake štiri tedne v temi, jih prenesi v gorkejšo sobo, da za cveto. Sade se kakor v lonec v mesecu oktobru in novembru. Na vrtno gredo se sade hijacinte v oktobru, novembru in prvi polovici decembra. Vendar sta boljša prva dva meseca. Zemlja naj bo lahka, peščena. Zato pomešaj dobro zemljo s preležanim kravjekom in z drobnim peskom, mlivka imenovanim, ki ga vode puščajo ob bregovih. Nasadi čebule 7 do 8 cm globoko in 12 cm narazen. Pokrij jih kakih 7 cm na debelo s suhim listjem in drugimi lahkiimi stvarmi. Spomladi ko odide hudi mraz jih odkrij in prikazalo se bo kmalu novo življenje. Zares krasna je skupnina raznobarnih hijacintov spomladi. Ko ti odeveto, poreži jim cvetje, in jih posuši v senci. Potem jih pa spravi na suh prostor za drugo leto. Sicer ni cvetje več tako lepo, a vendar jih je vredno se nasaditi.

TULPA.

Za hijacinto zasluži gotovo tulpa prvo mesto. Kako lepa je v zgodnji spomladi s svojim mnogobojnim cvetjem. Tulp je več vrst v vseh barvah. Ločijo se v enostavne in napolnjene in v zgodnje in pozne. Sade se ob istem času kot hijacinte. Za v lonec se navadno vzamejo tri čebulice ene vrste in barve. Ko odeveto, se ravna z njimi istotako kot s hijacintami. Čebule se dobe pri vsakemu trgovcu s cveticami.

PREZIMOVANJE ČEBULNATE BEGONJKE.

Ko je že slana pomorila vse liste begonjke, je čas, da jo vzdigneš iz zemlje in ji pripraviš varen kotiček za prezimovanje. Čebule vzemi varno iz zemlje, poreži jim ovelo listje, tako da pustiš na vsaki čebuli eno stebelce. Posuši čebule na suhem, ne premrzlem prostoru; poreži čebulam mrtve in nezdrave korenine (zdrave korenine so bele, bolne pa črne) in jih položi po vrsti na suh pesek ali pa na šoto v plitve zaboje. Pod 8 stopinj R ne sme biti. Čebule večkrat pregledaj, da ne segnjajo. Če se pokaže gniloba, jo takoj odstrani in potresi čebule z ogljenim prahom. Če ti zmanjkuje prostora, tudi lahko zaboj na zaboj, vendar pa tako, da pride zrak do vsakega zaboja. Na ta način se ti ne bo zgodela škoda pri čebulah. Spomladi, v začetku majnika pa presadiš čebule na vrtno gredo ali pa v lance že meseca marca ali aprila. Če imaš narcise na vrtu in jih hočeš pomnožiti, napravi na ta način: Izkoplji previdno čebulice iz zemlje, razdeli jih in presadi. Za presaditev je najboljši čas mesec oktober in november.

Mesec oktober je najboljši čas za sejanje zimskih solate, da se vkoreninijo in okrepi, predno nastopi

mraz. Čez zimo pokrij ozelenelo solato z vejami. Spomladi, ko se začne tajati zemlja, je dobro jo polit z gnojnico, ki izvanredno pospešuje rast in krepki glavice. — Tudi korenje, ki ga rabiš za juho, in peteršilj, lahko seješ jeseni v dobro prekopano zemljo, čez zimo ga moraš dobro pokriti z vejami, praprotjo ali slamo. Peteršilja ne smeš nikdar zalivati z gnojnico, tudi škoduje koreninam svež gnoj ker postanejo rujave, kakor bi bile zarjavale.

ZGODOVINSKE IN ZEMLJE-PISNE ČRTICE.

Zbira Viljem Brunschmid.

Solun (Saloniki), Makedonija.

Solun je glavno mesto Makedonije, in je drugo največje mesto na polotoku Balkan. Solun je bil glavni stan turške uprave turških evropskih kronovin; a Solun bil je ne dolgo tega vzet Turkom po Grkih in Bulgarjih, je zaseden danes po Grkih, in njega bodoča uprava je neznana danes svetu. Mesto je trgovsko, in leži ob zalivu egejskega morja, blizu severne meje Grške, in blizu vnožja gore Olimp, najslavnejše gore vseh gor, kjer je bil prestol boga Zeusa, in domovje bogov in boginj starogrškega bajeslovja ali mitologije.

Solun je ključ k balkanskem polotoku; in od tod vozijo tri železnice — ena skozi Belgrad na Dunaj, očepek pri srbskem mestu Niš v Sofijo, Bulgarija; druga v notrino Makedonije in v mesto Monastir; in tretja v Carigrad ali Konstantinopol.

Solun ni tako staro mesto kot je večina mest v Sv. Deželi ali v Egiptu; vendar je starejše nego je London ali Pariz, in je nedvomno najstarejše mesto v Evropi — starejše kot zgodovina. Salun bil je važno mesto predno sta se rodila Romulj in Remus, ustanovitelja večnega mesta Rim, in je bil trgovska metropola predno so postale Atene sedišče starogrških učencjakov. Solun nima nikake zveze s Starim testamentom, kot Damask, Jeruzalem in razvaljena mesta v dolinah Eufrat in Nil; a njega nekdanji prebivalci so bili Tesalanci Novega testamta, kojim je sv. Pavel pisal pisma, in njegovi obiski v Solun so zabeleženi v aktih apostolov. V Solunu je imel sv. Pavel več časa sedež; in od tod je razširil religijo Tesarja Nazarenskega, in tu sta jo zajela tudi slavna slovanska apostola Ciril in Metod, ter jo razširila celo med najsevernejšo vejo Jugoslovanstva — med naš slovenski rod.

Zgodovina pozna Solun najprej pod imenom Terma, radi neklih vreleev, katere so obiskavali hromi. Mesto imenovalo se je tudi Ilalia in Imatia; in koncem četrtega stoletja pred Kristom premenil je Kansander ime mesta na Tesalonika, v čast njegovi soprogi, sestri Aleksandra Velikega. Od časa obiskov sv. Pavla v Solun, do časa ko je Konstantin Veliki postavil temelj mestu njegovega imena, Konstantinopol, na obalah Bospora, bilo je mesto Tesalonika stolica makedonskega cesarstva, ki se je raztezalo od Jadranskega morja do gorovja Kavkaz.

Nekdaj mogočno cesarstvo Makedonija se je skrčilo, dok je najdemo pod Turkom, kot slabotno kronovino otomansko; a upati je, da pride Makedonija v roke boljših gospodarjev, da bo ta krasna in rodovitna pokrajina vstala iz petstoletnega tlačenja turške moči, in da bodo cveteli tam kmetijstvo, obrt in trgovstvo kot še nikdar popreje.

Solun je mesto mnogih narodnosti — tam so Makedonci, Turki, Grki, Armenci, Bulgari, Albanci, Židje, in menda v manjšem številu vse narodnosti sveta. Židov je jako mnogo; imajo v rokah največ trgovstva in bank, in se razumejo s Turki bolj kot katera druga narodnost. Ti Židje so pribražali v te mohamedanske kraje iz Španije v petnajstem stoletju, da so se rešili podivjane, krvoločne katoliške inkvizicije — zverinskega mučenja in morije.

Solunski Žid oblači se jako smešno in raznobarno. Moški se ne brijejo in nosijo očakarske brade, ter izgledajo popolnoma podobni onim Abrahamom, Izakom in Habakukom, kojim smo se čudili kot otroci, ko smo listali Zgodbe sv.

pisma. In Hebrejke, z vrčem na glavi, v kojem nosijo vodo, so podobne povsem njih svetopisemskim sestram iz Samarije, Betlehema in Sv. dežele sploh. Kot povsod, tako so tudi v Solunu jako bogati in jako ubožni Izraelci, iz česar se more sklepati, da ni res, da bi bil ravno vsak Žid uspešen podjetnik. Vendar vzdržujejo bogati Židje tukaj, kot tudi povsod drugje po svetu, bolnišnice, zavetišča in sirotišnice za njih manjšerodne brate in sestre. V tem oziru morali bi se premožnejši kristjanski Slovenci pač "speglati" po teh nevernikih, po teh preklicanih Judih.

Makedonija je jako bogata na naravnih zakladih, in, če pride pod žezlo napredne, podjetne in pravične vlade, bo procvitala kot malokateri kot na zemlji, in Solun postal bo mesto velike važnosti. — Fod turško vlado oviran je bil vsak razvoj, vsak napredek, in kdor je pričel kako podjetje, storil je to pod veliko riziko, zato ker turška vlada ni skrbela za varnost blaga in človeka, kaj šče, da bi podpirala razvoj kmetijstva, obrti in trgovine.

S preteklostjo Soluna zvezani so mnogi duševni velikani. Cicero preživel je v Solunu več let svoje prognanstva; in Aristotel je bil rojen v okolici Soluna. Omeniti smo že, da je sv. Pavel obiskoval to mesto; in pred nekaj leti preselili so v Carigrad mramorna propovednica ali prižnico, s kateraje on govoril besedo Kristovo. Cerkev, v kateri je bila ta propovednica, je sedaj turška mošeja; a prvotno je bila kristjanska, in nje patron je bil sv. Jurij. Zgradil jo je rimski cesar Trajan po vzoru rimskega Panteona; in v njej bil je krščen cesar Teodozij.

Solun bil je vzhodni konec slavne rimske ceste "Via Agnata", ki je peljala čez balkanski polotok in je vezala morja Adrijansko in Egejsko.

Solun gospodarilo je več narodov. Mesto je bilo pod Makedonci, Grki, Perzijci, Rimljani, Saraceni in Benečani, dok ni padlo v posest Turkov leta 1430. Turki so mu gospodarili najdlje — 500 let; in vseh 500 let skušali so Mahomedoni in Grki ostreti se silovitega mohamedanskega jara z upori, a zadušeno bilo je vse v povelju, dok niso leta 1912 balkanski za vezniki razbili turško moč v Evropi, in zasedli tudi Solun. Kam bo padel Solun po sklepu miru na Balkanu, se danes ne da prerokovati, upajmo pa, da najbrže ne Turkom nazaj. Mogoče bo v oskrbi balkanske federacije — Grške, Bulgarije, Srbije in Črne gore; mogoče bo padlo Grški, ker ima mnogo grškega prebivalstva, in leži tik sedanjega kraljestva Grčija; mogoče dobi s Solunom tudi Srbija odprto pot na morje, kar bi prečrtalo avstrijskim kljubavcem grdi račun, ki ga delavci z Dračem in Lešjem ob Jadranski obali.

Solun leži na bregu, ki se dviga polagoma iz morja proti goram, ki ga obdajajo, in s krova parnika je pogled na mesto veličasten, krasen, diven. Mesto vtrdili so Turki z močnim zidovom pet milj naokrog, in to zidovje je še dobro vzdržano. Ob robu morja stoji v zidu ogromni stolp, katerega je sezidal sultan Sulejman v šestnajstem stoletju; in dalje v ozadju mesta stoji citadela, katero krona sedem stolpov. Velikanski stolp ob morju rabil se je za politične kaznjence; a, ko je bil prejšnji sultan, Abdul Hamid, prepričan s prestola, odprla so se vrata tudi te ječe, ki se je izpraznila popolnoma. Iz nje so stopili ljudje, ki niso videli svetlobe po več desetletij; ljudje, ki niso vedeli za zrak, zakaj so bili zaprti. Večina jetnikov bila je zaprta brez vsakega zasljanja, in brez vsake obravnave — le radi sumničenja. Orjaški stolp rabil so pozneje Turki kot skladišče za vojaške potrebščine; čemu bo v bodočnosti, se pa ne ve.

Šestipetdeset milijonov za Turčijo.

Rim, Italija. — Oficijozni "Popolo Romano" potrjuje vest, da je zahtevala Turčija od Italije 56 milijonov lir, ki ji gredo iz mirovne pogodbe. Zdi se, da bo izplačala Italija to svoto, toda ne turški vladi, marveč "Detti publique".

Korupcija na Ogrskem.

Kakor se je že večkrat po raznih časopisih poročalo, je bil poslanec Desy obsojen. Desy je vložil ničnostno pritožbo. Cela zadeva je dobila pa sedaj popolnoma drugo ozadje. Grofi Julij Andraszy, Albert Apponyi in Aladar Zichy so objavili sledečo izjavo: Zoltan Desy je težko obdolžil ministrskega predsednika Ladislava pl. Lukacs. Dokaz resnice so za to obdolžitev je obtožilna oblast, ki je zastopala vlado, odklonila s formalnim ugovorom, ki ga je sprejelo tudi sodišče, da na ta način da obtoženemu ministrskemu predsedniku navidezno in formalno zadoščenje. Toda to vprašanje ki se tiče tudi javne dostojnosti, se ne more s formalno rešitvijo in nasilnim zakrivanjem dejanskega položaja smatrati kot končano. Mi želimo tedaj g. Lad. pl. Lukacsu dati priliki, da dobi namesto formalnega zadoščenja pravo zadoščenje. Izjavljamo, da smo se o resničnosti sledečih dejstev prepričali: Lad. pl. Lukacs je dobil od Ogrske banke znesek, ki presega štiri milijone kron, ko so se sklenile med državo in banko različne kupijske pogodbe in dogovori, posebno pri podaljšanju pogodbe glede dohodkov od soli in sicer iz zaklada za tajne izdatke ogrske banke. Te svote ni pl. Lukacs, čeprav je bil državni uradnik kvitiral, nikdar izročil državi blagajni. On ni tega denarja nikdar zaračunal kot državne denarja, temveč ga je vporabil za pokritje volilnih stroškov narodne delavne stranke. Te pobotnice ima še sedaj ogrska vlada shranjene. Lad. pl. Lukacs je torej vporabil priliko, ko je postal v imenu države, v to svrhu, da je imela njegova stranka nezakonit dobiček, in je vsled tega za imenovano vsoto odškodoval državo. — Omenjeni trije poslanci pozivljajo končno ministrskega predsednika, naj jih toži. — Ministrski predsednik Lukacs pa izjavlja, da se temu pozivu ne bo tako odzval, kakor žele omenjeni trije poslanci. Opozicija pa hoče napraviti še en korak dalje. Izdati hoče brošuro, ki bo vsebovala ves materijal procesa na podlagi stenografičnega zapisnika in ki jo bodo podpisali vsi člani opozicije. Opozicija hoče s tem vlado prisiliti, da naperi proti njim tiskovno tožbo. Tudi zagovorniki nameravajo objaviti dokumente, ki se vsled odredbe sodnega dvora niso smeli prečitati, in pa fotografične reprodukcije različnih dokumentov. To brošuro hočejo izdati v milijon iztisih.

Francosko oboroževanje.

Pariz, Francoska. — Francoska vlada se bavi z načrtom zvišati efektivno stanje moštva francoske mornarice kot protitutež proti nemškemu oboroževanju na ta način, da smejo sedaj tudi 17letni mladeniči vstopiti kot prostovoljci mornarico. Vlada hoče postaviti tudi dve novi smodnišnici za mornarico. Ministrski svet se bavi tudi z načrtom, da naj se vrše nabori pod 20. letom.

Rekordni polet aviatika.

Pariz, Francija, 5. marca. Francoski aviatik Guillaux je preletel večeraj razdaljo med Savigny Sur Braye do Pariza v eni uri. Skupnara razdalja med temi mesti je 190 km ali 118 milj.

Bolgarsko posojilo.

Bruselj. — Francosko-belgijski sindikat, kateremu stoji na čelu "Credit Lyon", je dovolil Bulgariji štiri in pol odstotno posojilo v znesku 350,000 milijonov frankov, ki se plačira po sklepu miru na belgijskem in francoskem denarnem trgu.

Baron Winkler obolel.

Gorica, Primorsko. — Baron Winkler, bivši kranjski deželni predsednik, je te dni precej nevarno obolel.

Tolažba.

A.: "Gotovo je, da meni ne odidejo nebesa."
B.: "Kako to?"
A.: "No vidiš, če jaz umrjem, rešim se svoje žene in sem v nebesih; če pa ona preje umrje kot jaz, sem zopet v nebesih."

Lahko uporabljate tudi pristni "PAIN EXPELLER" za notranje bolezni. Učinki bodo poveljni. Vzemite 4 kapljice na eno polno čašo vode.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
31 EAST MICHIGAN ST.
DULUTH, MINN.
TISKARNA
"NARODNI VESTNIK"
IZVRŠUJE VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA: DRUŠTVENA PRAVILA, VABILA, TRGOVSKE POSETNICE, PISMEN PAPIR, ZALEPKE itd.
ZMERNE CENE, DELO OKUSNO, TOČNA POSTREŽBA

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.
Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.
Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvetljava. — Dobra kuhinja. — Vino brezplačno.
Kabine III. razreda na parobrodih KAISER FRANZ JOSEPH I. in MARTHA WASHINGTON.
Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.
Družbini parobrodi na 2 vijaka: KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.
Novi parobrodi se grade.
Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop: PHELPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York, ali na njih pooblašene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.
BERITE IN RAZSIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Eveleth Photograph Studio
417 JONES ST., EVELETH
Lastnik A. CARLSON.
Izdeluje lepe slike za vse prilike; v zalogi ima tudi krasne okvirje Z vsakim naročilom poročnih slik dam brezplačno sliko v velikosti 16 x20 palcev.
Navadne ali manjše slike tudi povečujem v vsaki velikosti.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN poseti naš **Ely Opera House**
kjer bodeš videl krasne, naj-novejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča **VOĐSTVO.**

Na prodaj je
lepa hiša s 7. sobami v Vails Addition to Ely. Proda se po nizki ceni. Za ceno in podrobnosti se je obrniti na: **Geo. L. Brozich, Ely, Minn.**

Dopisi.

Chisholm, Minn.

Zavednost naša na društvenem polju mi nudi priložnost, da vas prošim nekoliko prostora v listu N. V. S. zadovoljnim srcem se oziram na naše novo društvo z imenom Delavska Zveza. Šele pričeto, a že se kaže povoljen uspeh in napredok. Seveda je to zasluga posestnikov in napredno mislečih mož, ki stojijo na čelu društva. To se prilaga gotovo našemu času, kajti delavec je izpostavljen le v svojem združenju ter navezan le na lastno pomoč sam sebi in svojim sotrpikom. Torej kateri še ni pri nikakem društvu naj se zgleda pri našem društvu, kjer se vam nudi najboljša prilika. Tudi onim, ki so že pri enem ali drugem društvu, ter so zavarovani v slučaju boleznih in drugih nesreč, katerim smo mi, pripristi rudarji, izpostavljeni, dana je prilika, da se za slučaj nesreče ali bolezni še bolj zavarujejo ter pristopijo v naš krog.

Kateroga veselji pristopiti, naj ne poslušava rovanja in ropotanja nasprotnikov. Govori se, da je naša zveza nasprotna že obstoječim Jednotam, kar pa ne odgovarja istini. Skoro vsak član Delavske zveze zavzema tudi svoje stališče pri kakih drugi Jednoti ali Zvezi.

Seje novega društva vrše se vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu, ob dveh popoldan.

Pri zadnji seji bili so za sprejemanje novih članov izvoljeni sledeči odborniki: Martin Zalar kot tajnik, Box 541, Mike Sterk in Andrej Šuštaršič.

Pozdrav vsem zavednim delavcem širom Amerike, tebi, vrli list pa želim obilo naročnikov-predplačnikov. Naročnik.

Ely, Minn.

Dozdevalo se nam je že, da nas bude huda sevéčna naduha — zima — zapustila, toda besjo lopi, neč se umakniti proti severnemu tečaju. Star pregovor pravi: Sudeš z repom vije, — in tako je tudi resnica. No, pa navzlic mrzlenemu vremenu se tupačim priklati kaka nepoklicana zverina v naše tiho gorsko selišče. Tako je minuli teden menda, Mike Cegare pozabil zapreti vratica štokrljine gajbice, da se mu je lepo zmuzala in šla na potovanje proti severnemu tečaju. Na potu je imela pretežko eajno za nositi, in je zaradi tega odložila lepi in veseli zavojček pri rojaku Matevž Štefimu. Našli so v njem krepkega smička, ki so ga drage volje obdržali za spomin štokrljine obiska. Čestitamo!

Kakor je bilo čuti odmev z našega Savoy Location, se naši rojaki precej dobro zanimajo prepotrebno narodno zavetišče. Zbralo se nas je nekaj rojakov pri enem izmed naših sosedov v prijazni vaški pogovor. Seveda smo zalivali naše politiziranje tudi nekoliko z mogočnim Gambriusovim izveščkom. Obregnili smo se med drugim tudi ob Slovensko Zavetišče. Splošno se je priznavalo, da je to najpotrebnejši korak slovenskega naroda. Na opomin, da se naj spominjamo pri veselih zabavah in darujemo vsak po svoji moči z geslom od kamna do kamna palača, smo tudi mi zložili svotico v ta namen. Darovana svota se je izročila meni, da jo oddam na pristojno mesto, kar sem tudi z veseljem storil.

Iskrečna hvala darovalcem in njih naslednikom širom naše domovine. M. Z.

Benson, Ariz.

Vaše slavne minnesotske žabe še pokojno spijo spanje pravičnih, pod kristalnim ledom vaših jezer, luž in mlak, deviške breze šibijo se pod težo snega, ki jim visi na pelčih, in Vi, gospod urednik, tiščite se k peči, pihate v prste in včasih tečete s tintnikom v bližnjo kovačnico, da vam črnijo otaja, ako slučajno večkrat na dan zmurne za pečjo. Vidite, takole si jaz predstavljam Minnesoto. Toda, tu pri nas na jugu se drugače postavnino. O snegu vemo le toliko, da je tudi letos bele barve, a še to le iz časnikov. Danes, ko vam to pišem, je zadnji dan februarja, a že se vidi lepo število dreves v polnem zelenju; po vrtovih sveto opojno duhteče vijolice in mi si brišemo potna čela, čakajoči na vlak v tem našem arizonskem me-

stecu. Dežela je v splošnem pusta in pešena. Ker poleti navadno dežja primanjkuje, oziroma ga ponekod sploh ni, zato je rastlinje prav borno. Ostra, redka trava poganja v šopih iz peščenih tal, par vrst pritlikavega grmovja, tisoče in tisoče suličastolistih juk, trnjevih agav in mnogo vrst velikanskih bodečih kaktov, ki dosegajo včasih velikost pravih dreves. V bližini rek, koder lahko napeljejo vodo na polja, pa se vidijo najlepše farme, kjer uspeva vse, kar se poseje ali posadi. Država je jako redko obljudena in vlak vozi včasih po cele ure, predno se opazi kje kaka sled civilizacije. Divjačina nisem opazil druge, kot male, sive zajčke, katerih ponekod vse mrgoli po grmovju. Hudo jezo sem kuhal na nje v dnu svojega pregrešnega srca, a kratkorepcev ni nič škodovala. Z zanimanjem opazoval sem tudi velike vrane ali krokarje, ki so tako lepo črni, od zadnjega krenpeljčka pa do konca kljuna, da jih noben arkanzasški zamorec ne poseka! Ne vem se spomniti, da li sem te vrste krlate črnuhe že videl v Zedinjenih državah, ali ne. Nekak poseben simbol države Arizone so tudi trmasti, sivi koptarji, katerih se trdovratno drži uhato ime: osli. Te kavalirje vidiš, kamor se obrneš. Po mestnih ulicah promenirajo ravno tako neženirano, kakor po peščenih hribih med trnjem in kakti, a največjo pozornost obračajo nase ob zgodnjem jutranjem svitu, ko doni veličastni njih jutranji spev čez hrib in dol, da se stresajo bodeči kakti, da škripljejo hiše in šotori belih mož in se zibljejo polkrogelam podobni wigwani rdečih vojnikov in njihov squaw. Marsikatera indijanska krasotica zatiska si ušesa, marsikatera bela cvetka nevoljno našabi rožne ustaice, ker je bila morda zbujena iz najlepših sweetheartarskih sanj, od čisto navadnih kosmatih oslov, in marsikak utrujen delavec ježno obrne boleče kosti na drugo stran in z robato kratko kletvico pošilja vse osle v najglobljejši had na obrežje žveplena morja trgat osat in koprive spodnjega sveta, v družbi Mr. Belcebuba in njegove žlahte. Pa kaj se sivi oslovski narod meni za take malenkosti! Nekaj časa skušajo glasove in se sklicujejo kot vasujoči fantje, v tej dolini se oglašajo eden, v onem grču drugi, na glavnem trgu tretji, končno pa z združenimi močmi, kot Izrael pred obzidjem Jerihe zažinjajo svoj nedosežni večno-nespremenljivi i-a-i-a!

Slovenske naselbine v Arizoni, katere sem imel priliko obiskati, so Globe, Miami in Bisbee; vendar pa nikjer ni mnogo rojakov, največ jih je v Bisbee, a jih niti tam, po moji sodbi, ni čez petdeset. Zaposleni so večinoma po bakrenih rudnikih, ki se nahajajo v vseh treh goroznačenih krajih. Mnogo več kot Slovencev, nahajajo po arizonskih bakrenih rudnikih Dalmatincev in Črnogorcev. V Miami biva tudi mnogo Italijancev, Meksikancev in Indijancev. V Arizoni je več velikih indijanskih rezervacij in v nobeni državi nisem videl še toliko rdečih mož, kot ravno v tej. Postave so večinoma majhne, a v obraz se mi vidijo bolj simpatični kot zamorci. Zanimivo je videti njih bele in rjave, senenim kopicam podobne šotore, ki so raztreseni po hribih in dolinah, še bolj zanimiva pa je njih noša, posebno ona ženska. Hočijo večinoma bose, in matere nosijo male otroke na hrbtu v nekakem košu. Otrok potaknjen je v nekako vrečo, pritrjeno na pokončni deski in povezan navzkriž kot ogrski luzar, tako da mora stati pokone in izgleda na prvi pogled kot živa egiptovska mumija. Med rdečimi mladenkami opazi se tupačam tudi kaka lepa cvetka, vendar so zelo redke; najbrž tudi čudna njih obleka človeku precej okusa pokvari. Pač pa je med Meksikankami dosti pravih krasotic, črnega južnega tipa seveda! O lisiči se pripoveduje, da z enim samim zaljubljenim pogledom oمامi kuro, da ji zleti v naročje — hočem reči v žreló, — ampak, da vam rečem, žgoč pogled takele male črne senorite, omamil bi lahko in spraval v pogubo še drugačne tiče, ne samo navadne topoglave putke in petelinčke! Ali ste si že kdaj privoščili kozarček Horvatovega slivovčka ali tropinovčka, takole kako kvaterno sredo na tešče? Kaj ne, kako počže vse grehe! Približno isti občutek ima zemljan, ako ga od strani ošine s

pogledom kaka taka mala črna meksikanska cvetka. Kdor ne veruje, naj kar doli v Arizono pri-le, samo proti ognju naj se preje zavaruje! A. J. Terbovec.

PO CANADSKEM OZEMLJU. Potne črtice, piše A. E. Podjed.

(Dalje.)

Zapustimo prvo, dobro obljudeno zapadno provinco in prestopimo mejo njene geografične lege.

Nahajamo se sedaj v veliki Saskatchewan provinciji. — Južna stran, ki meji s severno Dakoto, ima skoro iste lastnosti kakor Dakota. Lahka, prodirna gorenja plast zemlje je pomešana po nekodi z alkalijem. A vendar do-bro rodovitna. Kajti dolnja plast zemlje je težka zvezna ilovica, ki zabranjuje hitro izhlapevanje vode. Velike prerijske planjave pokriva neprodirni gozdi po nekodi, a zopet se ti odpre kakor daleč ti oko seže travniku podobna ravnina. Približno 15 let nazaj ne bi človek mislil, da se v tako kratkem času zamore obdelati toliko zemlje. Čim višje se pomikamo proti severu, tembolj rodovitna zemlja postaja. Rodovitna plast zemlje se nahaja do dva čevlja v prerezu, v nekaterih krajih še celo več. Veliki in glavni pridelek v Saskatchewanu je gotovo pšenica, ki zraste v lepih letinah celo do 5 čevljev visoka. Drugi glavni pridelek je oves, in tudi krompir. Lan v nekaterih letih obrodil prav izvrstno.

Nesteta mesta in mesteca zavzemajo svoja stališča okoli železnic, katerih že sedaj ne primanjkuje. Glavno mesto, Regina, Sask., šteje 45.000 prebivalcev. Tako veliko mesto bilo je pred dvema leti popolnoma razdejano od velikanskega viharja, ki je po celi provinciji naredil ogromno škodo. Drugo večje mesto je gotovo Saskatoon, ki šteje približno 28.000 prebivalcev.

Južno-zapadno od Regine nahaja se sloveči Moos Jaw s svojimi naravnimi gorkimi vreli. Tukaj se zdravi v poletnem času na stotine ljudi, ki si iščejo svojega zdravja v toplinah.

Nedaleč od Moos Jaw nahaja se drugo kopalništvo, pod imenom Medicine Hat, v precej hriboviti pokrajini. V okolici Medicine Hat se nahaja najboljši premog v velikih množinah. Slavi pa največ Medicine Hat po naravnem plinu, ki gori noč in dan, kakor kak ognjenik. Naravni plin prihaja iz zemlje s 86 funti pritiska. Po hišah gori vsepovsodi le naravni plin. To pa le vsled tega, ker ne stane skoraj nič. Za vsa kurjavo in za luč v dolgih zimskih večerih porabi se ga morda celi mesec približno za vrednost 50 centov. To je dokaz, da je plin jako cena in koristna kurjava.

Najnovšeje in tudi najmlajše mesto je gotovo Prinz Alberth. Prinz Alberth šteje v zgodovini svojo starost komaj osem let. Prvo, kar se je postavilo, je državna jetnišnica, ki je dala povod in podlago mestu. A danes šteje Prinz Alberth že 18.000 prebivalcev. Okolica Prinz Albertha je jako rodovitna in ni mogoče dobiti zemlje danes za malo ceno. Oral (aker) stane od 32 do 45 dolarjev; to je zapet dokaz, da mora biti zemlja jako rodovitna.

Vzhodno od Prinz Albertha nahaja se še neposredna zemlja ali governmentni homesteadi. — Ta zemlja je jako rodovitna. Ponekod lahko za čiščenje in predpravo za prijazno domovanje, kjer ni človek tujec, temveč postane gospodar na lastni zemlji. Nikdo ga nima pravice tirati iz svojega domovanja. V tem delu Saskatchewan provincije nahaja, se še na milijone akrov zemlje, ki jo lahko vsak pošten človek posede v obsegu 160 akrov. V teku petih let se tudi ta prilika ne bo več nudila slovenskemu narodu kakor se nudi še danes, ker priseljevanje se je pričelo na to zemljo tako množično, da bo v dolednem času vse zasedeno. Dobi se tudi še tupačam še kak homestead v že dobro obljudjenih krajih, a ti homesteadi so navadno tako slabi in nerodoviti, da jih nikdo noče zasedeti; da bi bili količkaj vredni, bi bili že gotovo davno preje, nego sem jaz potoval po kanadi, zase-dni. Navadno se nahajajo okrog velike farme, katero je zasedel novodošlec svoječasnó, katere zemlja je rodovitna, a slaba je ostala državi, ker je nerodovita. V tej provinciji nahaja se tudi za-

pričeta in dobro procvitajoča slovenska naselbina. In sicer je oddaljena od zapadne metropole Winnipeg 380 milj proti zopodu. Torej ni ravno velika razdalja od glavnega prometa. Le železnična zveza je danes edini vzrok, da že ni tudi ta del čecela poseđen. Toda tudi temu se bode v kratkem odpomoglo, kajti Canadian Northern železnica že gradi svojo železno cesto, ki bode poslala na Bisk n. S. H. rojakov svojega Luka Matijata. Sicer je ta proga še za podaljšati kakih 35—40 milj in naša naselbina bode rešena težkoč in ovir, ki jih ima sedaj. — Druga proga bode vezala kakor je razvidno iz raznih časopisov zopet našo naselbino v Barier Lake iz Wineryard, ki leži takorekoč ravno južno kakih 45 milj od naših rojakov. To proga bode gradila Grand Trunk in Pacifik proti Prinz Alberthu. Torej v dobi treh let obiskoval bode železni konj po dveh progah naše rojake. Upam, da bode takrat vsakdo izmed nas pozabil na težkoče, ki so sedaj v zvezi z dovažanjem raznih potrebščin od 18—22 milj oddaljenega mesta Quill Lake in postaje istega imena. Takrat se bo tudi povzdignila vrednost zemlje, in marsikateri naseljenec bo imel lepo premoženje vloženo v svojem home-steadu, ki ga je dobil za svoto \$10 od canadske države. Takrat se bo pričelo celo zavidati današnje naseljence, ki se danes trudijo; kakor je rekel Bog Adamu pri izgonu iz Paradiža: V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, naši homesteadarji v potu svojega obraza nabirajo svoje premoženje, ki se jim bode gotovo pomnožilo ob času železniške zveze. Z veseljem srcem se bode lahko ozrl na svojo lastnino, katero si je pridobil v kratki dobi.

Zapadno od Saskatchewan provincije nahaja se provinca Alberta. Glavno mesto Calgary šteje do 50.000 prebivalcev, ter je drugo največje prometno mesto na zapadu. Promet povzdigujejo seveda razna križišča železnic. Tu se nahaja tudi velika tovarna Canadian Pacific železnice za izdelovanje tovornih vozov in za izdelovanje lokomotiv.

Drugo večje mesto v Alberti je Edmonthtown, ki leži severno od Calgary. Edmanthtown leži nekako v sredi premogovih rudnikov ki so bogati na premogu in drugih rudah, ki nam jih daje naša mati zemlja. Okolica je dobro od-delana, kjer se nahajajo vsakovrstne farme. V bližini Edmonthtowna nahaja se novo mesto To-fild, kjer bruha naravni plin s 630 funti pritiska iz zemlje. Sedanja industrija bode gotovo izrabila take naravne moči v svoje name-ne. Precej veliko mesto je tudi Swift Current, kjer se nahaja klavnica in velike ledenice že poznatega mesarskega trusta iz Chicago, Illinois.

Poljedelstvo v Alberti je jako dobro razvito v južnem delu države. Prične pa ponehavati že proti Edmonthtownu. In severno od Edmonthtowna takorekoč preneha in je odprto za naseljevanje. V teh krajih si lahko vsakdo vzame homestead 160 akrov ter kupi od države še toliko sveta, da ima v posesti cel "section". Sekšen obsega v ploskovni meri eno miljo v kvadratu. Seveda, prvih 160 akrov dobi za svoto \$10.00, ostalo zemljo mora plačati po \$1.00 za akter. (Dalje sledi.)

ČEVLJARJI.

Potrebujem čevljarja. Dobra plača za izurjenega delavca. Delo stalno. Martin Panian, 313 Grant Ave., Eveleth, Minn.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Ker je vsled preselitve urada pošta na Gilbertu raznim strankam premenila številke poštinih predalov (box), prosimo vse one enj. naročnike, ki nam še niso naznanili premembe, da blagovoljno to ukreniti v kratkem.

Upravništvo

"NARODNEGA VESTNIKA"

Frank Gouže

javni notar

CHISHOLM - MINN.

Opravlja vsa notarska dela. Doblite me pri Miners State banki.

Upravništvo "NARODNEGA VESTNIKA"

Možje!

Povsem nove vrste tobak se dobiva v mestu.

"Right-Cut"

pravi, pristni tobak za čikanje.

Paul C. Oman

TRGOVINA Z ZEMLJIŠČEM

Prodajam zemljišča za farme, lote za hiše v mestu, vse pod jako ugodnimi pogoji.

JAVNI NOTAR.

Moja pisarna se nahaja nad First National Bank soba št. 8

Paul C. Oman

CHISHOLM, MINN.

Rojaki!

Spominjajte se

Slovenskega Zavetišča!

NAŠI ZASTOPNIKI.

- Za Biwabik, Minn.: Jacob Delak.
- Za Ely, Minn.: Math. L. Kapsh.
- Za Eveleth, Minn.: Maks Volčanšek. — G. Kotze.
- Za Chisholm, Minn.: Anton Mahne.
- Za Gilbert in okolico: Louis Vessel.
- Za Greaney, Minn.: Joseph Smuk.
- Za Virginio in okolico: Frank Horvatic.
- Za Aurora, Minn.: Louis Petelin.
- Za Rauch, Minn.: Geo. Brozich.
- Za Crosby, Minn.: Tony Prosen.
- Za McKinley, Minn.: Frank Hočevar.
- Za Rice, Minn.: Vouk & Oman.
- Za Calumet in Laurium, Mich.: Frank Plautz.
- Za Mohawk, Mich., in okolico: Anton Schweiger.
- Za So. Range, Mich.: Mike Muhvich.
- Za La Salle, Ill.: Frank Krule.
- Za Chicago in Joliet, Ill.: Jos. Blisich.
- Za So. Chicago, Ill.: Anthony Motz.
- Za Waukegan in North Chicago, Ill.: Math. Ogrin.
- Za De Pue, Ill.: Joseph Omerza.
- Za Gary, Ind.: N. M. Vuksinich.
- Za Indianapolis, Ind.: Mih. Pavell, ml.
- Za Fairchild in Willard, Wis., Frank Klančar.
- Za Braddock, Pa., in okolico: John A. Germ.
- Za Johnstown, Pa.: Mike Strukelj.
- Za Conemaugh, Pa., in okolico: John Brezovec.
- Za Arona, Pa.: Anton Klančar.
- Za Garrett, Pa.: Jos. Yame.
- Za Darragh, Pa.: Jos. Hauptman.
- Za Cliff Mine, Pa.: Math. Petrich.
- Za Marianna, Pa.: Henry Lamuth.
- Za Cleveland, O., in državo Ohio: Karol Bauzon.
- Za Barberton, O.: Frank Poje.
- Za Bridgeport, O.: Frank Guna.
- Za Leadville, Jacktown, Stringtown, Bocktown in So. Chicago, Colo.: F. W. Žužek.
- Za Leadville, Colo.: John Janežič.
- Za Primero, Colo.: Mihael Krivec.
- Za Somerset, Colo.: Kajet. Erznožnik.
- Za Yale, Kans.: John Homec.
- Za East Helena, Mont.: Fr. Suhadolnik.
- Za Oregon City, Oreg.: Josip Keštnar.
- Za Rock Springs, Wyo.: F. S. Taucher.
- Za Milwaukee, Wis.: John Wodovnik.
- Za Diamondville, Wyo.: John Globochnik.
- Za Black Diamond, Wash.: G. J. Portenta.

First National Bank, EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse crte.

Placamo obresti po 3 od sto.

LAING HARDWARE CO.,

ELY - Minn.

Železnina, Pohistvo in Pogrebniški Zavod.

Skušajte naše barve.

NAJBOLJŠE BLAGO IN NAJNIZJE CENE.

Vaš rojak Marko Bluth vam je vedno na razpolago.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE V AMERIKI

(Se ima inkorporirati v državi Illinois.)

NAJBOLJ POTREBEN ZAVOD ZA SLOVENSKI NAROD V AMERIKI.

URADNIKI:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortlandt, St., New York.
Podpredsed.: Paul Schneller, 208 5th St., Calumet. Mich.
Tajnik: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Box 424, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Joseph Benka, predsednik, 11250 Indiana Ave., Chicago.
Frank Mladich, John Zvanut, A. H. Skubice, Frank Podboj, vsi v Chicago, Ill.

DIREKTORIJ

obstoji iz vseh zgoraj navedenih uradnikov in nadzornikov ter še sledečih rojakov:

John A. Germ, Braddock, Pa.
Ivan Pajk, Conemaugh, Pa.
John Gantar, Frontena, Kansas.
Matija Pogorelc, Chicago, Ill.
Louis J. Pirc, Cleveland, Ohio.
John Verderbar, Chicago, Ill.
E. J. Mencinger, Pueblo, Colorado.

Vsaka slovenska organizacija, ki šteje po dva ali več društev, je opravljena do enega člana v direktoriju. Vsak slovenski list v Ameriki je opravičen do enega mesta v direktoriju.

Vsa ostala samostojna društva so opravljena do enega zastopnika v direktoriju.

Rojaki! Agitirajte za Slovensko Zavetišče v Ameriki, ki naj bode spomenik skupnega narodnega dela. V potrebi smo si vsi enaki, podpirajmo eden drugega in skrbimo za one, ki si sami pomagati ne morejo.

Vsi dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na tajnika: Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill., ki denarne pošiljave oddaja blagajniku tedensko.

Pisma z Boulevarda.

Piše Mike Cegare.

Trinerjeve punce. — Dober želodec. — Srmežljiva krava. — Električna molža. — Razprodaja.

Ze večkrat sem mislil poročiti, da sem dobil tudi jaz iz Čikage od 3 nerja letošnji stenski kolender. Kerja je lep na vso moč; posebnost je mi dopadeta ona dva batelna vina, stoječa zdolaj pod sliko; lepo zapeljivo grozdje in pa slika najjorskega pristanišča pri Petri parku. Saj tamkaj smo že sedeli na klopi poleg mozičelna in poslušali vojaško bando; nekdo smo se pa krepčali sredi tega parka pod avstrijskim borovcem s pristnim se ga den gulažem. Pa kaj je vse Trinerjev batelček, grozdje, Petrov park, mozičelj, muzika, in se ga den gulaž? Prava ničla proti Trinerjevim devetim puncam nakontrafiranih na tem kolendru! Vse ga res pihnejo kot "ajne", samo če bi bile še žive!

Dosti bi bilo že, če bi se mogel človek saj z eno kaj pomeniti. Če bi pričelo en večer kar vseh devet klepetati tu v mojem dan nenk runu, saj bi človeku še zmešale pamet; ne vem, katero bi najbolj ali prvo poslušal? Pri vrhu na levo je lepo strizirana Nemka; klubuk ima štajliš z lepo žametasto pinto pod vratom in pa kako lepo pozlačeno pluzno. S to bi se kar po taji pohrusten kaj pomenila. Na desni strani zgoraj je češka holka ali Marjanca. Klubuk ima gotovo pri modistinji, ker je gologlava. Zlati voringelčki in koravde ga imenito pihnejo; jopco ima pa podobno škofovi pelerini. Zaver punca! Pod njo zdalej gleda izpod rudeče rute prav zamišljena Ogrka; mislim, da ima pod vratom en potanošter ogrske par-prike, ki je izvrstna za golaž; jopco ali pluzno ima pa na hozntrogerje narejene. Na drugi strani v sredi je italijanska šenjonira. Rute si ni na glavi nič zavezala, ker nima menda nič čofov ali o-glov. Lasje Italijanke so črni kot peklensko oglje, drugače pa ni napačna.

Sedaj pa pridemo do najlepše in najbolj fletno naslikane, to je Rusinja zdalej na desni strani, ki ima visoko belo haybo na glavi. Ta te pa že tako zapeljivo gleda, da bi jo človek najrajše emoknil na usta, če bi ne bilo greh! — Srečen bo tisti fant, ki te bo dobil! — Na desni zdalej pri grozdu je Poljakinja, tudi lušten koštrunček, kostanjevih las in z belo poštrikano srjačo. Pod njo zdalej se smeje malo po strani naša znana curica. — Ala imaš tudi dovolj kapitala za tako stvar? — Seveda — šest neomogočenih hečra.

— Ali ljubite mojo Vero? — Da, ljubim jo in snubim jo! Prosim, dajte mi jo! Za doto ne vprašam mnogo samo manj kakor 40.000 ne sme znašati.

— O, gospod profesor, vi ste prišli sami — a zadnjič ste obljubili, da pripeljeta gospo soprogo seboj, — Ah, raca na vodi — zato se mi je ves čas zdelo, da sem nekaj doma pozabil!

Vtemnem naročaji Prologovem in v višinah bližnjih gora se svetijo kresovi, češ: "Turki prihajajo!"

Živahno gibanje nastane v ravni četinski. Konjiki sinjskega gradu vdirajo po dolini ingonijo živino, ki se na stotine in stotine pase po širokih travnikih, v zakrite soteske in nezgane gore.

Drugi hite proti staremu gradu Čačini, drugi v mogočino trdnjavo kliško, prosit pomoči, ako bi Turki oblegali Sinj.

Kar ni rabilo v brambo trdnjave, zidane vrhu strmih pečin, od pravili so; stari, žene, otroke so odvedli v gore; samo nekatere hrabre žene se niso hotele ločiti od mož, bratov, sinov. Ostale so, da ž njimi ali zmagajo ali umro.

Dobro in trdno je bilo grajsko obzidje. Kakor vraslo iz pečin, gledalo je ponosno v dolino. Na stolpih in medzidjem so stali velikanski topovi, katerih bobneči grom je pretresal vso ravnino, in daleč so sloveli "vitezi sinjski" po neumornem pogumu in rodoljublju.

Preko Livne so se valile turške sile proti Prologu. Namerjale so se polastiti vseh mest in trdnjav do morja in ugrabiti Benečanom morskobredje dalmatinsko, kateremu so vladali.

Pri Livnu se je razkrojila turška vojska na tri oddelke; leva četa naj bi udrila preko Čačine in Tril naravnost na Kliso, srednji in desni oddelki vsak po svojem poti do Sinja, in oba naj bi zajedno planila na grad. Ko bi vzeli Sinj in Kliso, napotili bi se do do morja in napadli Splet od severa in od vzhoda.

To so namerjali Turki za prvi čas.

Na tratih in dolnicah Prologovih je bilo dokaj hiš in gor-skih staj, kjer so redili poletni govedino in drobnico.

Učeneec: Prosim, gospod profesor, kakšni so pa bili Ciklopi?

Profesor: Hm, to so bili ljudje, ki so imeli (pokaže na svoje čelo) tu oko, kjer drugi ljudje navadno nimajo nič.

Te dni sem zelo bizi, ker se vrši v moji baraki na Boulevardu "sel", okšn' ali razprodaja. Sedaj dajem storklje kar zastoj, s kurnikom vred; imam tudi še nekaj bušljev čebule in česna od lani, kar dan vse pod ceno in fri of čač. Ker je tu vedno tako huda zima, jo mislim prenuftati malo nižje. Do tedaj pa kličem vsem skupaj gut baj!

Mike Cegare.

Smešnice.

Gotovi vzroki.

Nova kuharica: "Jaz ne morem službe sprejeti!"

Gospodinja: "Zakaj ne?"

Kuharica: "Kuhinjska miza je premajhna. Ako jaz povabim mojih šest prijateljic, ne zadostuje ta prostor za vse."

Nesrečna.

"Oh, kako sem nesrečna! Preje je moj Janez gorel za mene, zdaj — kadi že fajfo!"

Iz vaške šole.

Ravnatelj: "No, moj mali, kdo je narisal zopet osla na tablo?"

Učence (boječ): "Jaz gotovo nisem tega storil!"

Ravnatelj: "O, to ti verujem, ampak kdo je to naredil?"

Učence: "Jaz nečem biti izdajalec — Smoletov Janezek je to naredil, jaz sem videl."

Nevesta: Ali mi boš vedno zvest?

Zenin: Kaj sem mar prorok da bi to vedel?

— Zdaj sem uganil, kaj bom začel. Z novim letom otvorim pisarno za ženitovanjska posredovanja.

— Ala imaš tudi dovolj kapitala za tako stvar?

— Seveda — šest neomogočenih hečra.

— Ali ljubite mojo Vero?

— Da, ljubim jo in snubim jo! Prosim, dajte mi jo! Za doto ne vprašam mnogo samo manj kakor 40.000 ne sme znašati.

— O, gospod profesor, vi ste prišli sami — a zadnjič ste obljubili, da pripeljeta gospo soprogo seboj, — Ah, raca na vodi — zato se mi je ves čas zdelo, da sem nekaj doma pozabil!

Vtemnem naročaji Prologovem in v višinah bližnjih gora se svetijo kresovi, češ: "Turki prihajajo!"

Živahno gibanje nastane v ravni četinski. Konjiki sinjskega gradu vdirajo po dolini ingonijo živino, ki se na stotine in stotine pase po širokih travnikih, v zakrite soteske in nezgane gore.

Drugi hite proti staremu gradu Čačini, drugi v mogočino trdnjavo kliško, prosit pomoči, ako bi Turki oblegali Sinj.

Kar ni rabilo v brambo trdnjave, zidane vrhu strmih pečin, od pravili so; stari, žene, otroke so odvedli v gore; samo nekatere hrabre žene se niso hotele ločiti od mož, bratov, sinov. Ostale so, da ž njimi ali zmagajo ali umro.

Dobro in trdno je bilo grajsko obzidje. Kakor vraslo iz pečin, gledalo je ponosno v dolino. Na stolpih in medzidjem so stali velikanski topovi, katerih bobneči grom je pretresal vso ravnino, in daleč so sloveli "vitezi sinjski" po neumornem pogumu in rodoljublju.

Preko Livne so se valile turške sile proti Prologu. Namerjale so se polastiti vseh mest in trdnjav do morja in ugrabiti Benečanom morskobredje dalmatinsko, kateremu so vladali.

Pri Livnu se je razkrojila turška vojska na tri oddelke; leva četa naj bi udrila preko Čačine in Tril naravnost na Kliso, srednji in desni oddelki vsak po svojem poti do Sinja, in oba naj bi zajedno planila na grad. Ko bi vzeli Sinj in Kliso, napotili bi se do do morja in napadli Splet od severa in od vzhoda.

To so namerjali Turki za prvi čas.

Na tratih in dolnicah Prologovih je bilo dokaj hiš in gor-skih staj, kjer so redili poletni govedino in drobnico.

Učeneec: Prosim, gospod profesor, kakšni so pa bili Ciklopi?

Profesor: Hm, to so bili ljudje, ki so imeli (pokaže na svoje čelo) tu oko, kjer drugi ljudje navadno nimajo nič.

Dalmatinske povesti.

Spisal Igo Kaš.

II. PASTIR GLJEVSKI.

Na severnem stolpu gradu sinjskega, na strmi steni sivih pečin, stoji trije možje resnih obrazov in z ro na pomlajeno, cvetočo okolico.

Nizko brdovje, po nekod poraseno s šumami nevisokih gabrov, brestov in hrastov, vije se okolo šiirne ravnine. Sela in vasi sede ob nje robu, kakor na obalah velikega zelenega jezera. Mnogoštevilne čede goved in konj se pasejo po nji, da jih je videti kakor jate svetlih divjih gosij in temnosivih lisk, ki plavajo po zelenem jezeru. Na vzhodnjem robu se vidi jasna progta: to je bistra Cetina.

Onostran ravnine se dviga sredi nebrojnih bregov, sotesk in planin temni Prolog, na čegar glavi in ramenih leži še mnogo snega, in daleč proti severu kipe Dinare goli vrhovi v čarobnem zimskem blesku.

Ali gledajo oni trije možje krasno okolico, gole gore in zelene hribovje, šiirno ravnino in bele vasi?

Vse to jih ne zanima.

Resno je oko drugega starejših mož, nje stolpe in obzidje, govoril o braniteljih, ali tako, da so Turki mislili: "Samo ugledati jih je treba, in Sinj je naš!"

Ibru begu mostarskemu, voditelju desne čete, zapove Musa, paša sarajevski, naj odrine v gore — nje pokrajine četinske, naj jih porobi in se nemudoma napoti do morja pri Trogiru. Andro je moral iti z Muso, da mu rabi za ogleduha. Skoro se je prekanjen mladič toliko prikupil osornemu paši, da mu ni bilo težko delati na korist krščanskim bratom.

Sinjanje se niso udali takoj. Baldo Lepetun se je smijal paši s pečine svoje, ko je zahteval, naj izroči grad. Morali so toraj Turki trdnjavo oblegati. Seveda jim je bilo do tega, da bi spoznali obzidje, sosebno ona mesta, kjer bi topovom in naskokom pretela manjša nevarnost in bramba. Odpošle je tedaj Musa Andrija, da se prepričata o najnovjših naredbah v gradu in mu poročijo vse na drobno.

V temni noči se ukrade Andro okolo gradu. Pod severnim stolpom, kjer silijo temne razpoke v drob nakopičenih pečin, splazi se precej visoko. Z glasnim zvižgom, znanim samo Sinjanom, privabi streljač k zidu. Sedaj čuje z o-motne visočine poziv: "Kdo si?"

"Andro Modrič — važnih novic imam. Potegnite me gor!"

Četrte ure pozneje potegnejo Andrija po vrvi na zid, in skoro stoji pred kapetanom Lepetunom Natanko mu poroča o moči nepripateljev in o njih namerah; Sinjanom prigovarja, naj bodo vrlega poguma, zakaj sovražniki nimajo dovolj strmeliva niti živeža, in slabo jim pojde, ako se kristjani ni čvrsto drže.

Nato pokaže kapetanu in namestnikoma njegovima kraj, na katerega bodo streljali Turki z vso silo svojih topov in ga potem naskočili; zatrjuje jim, da se od severa za zdaj ni bati ničesar.

Potem se zopet po vrvi spusti v dolino in se utrujen vrne v tabor turški, kjer naznani paši nekaj na videz važnega, v resnici pa le izmišljenega in kristjanom v trdnjavi celo koristnega.

Nato so drugega dne Turki pričeli od južne strani s topovi težke krogle metati na trdnjavo. Zakaj Andro jim je govoril, da je na severni strani nevarno zaradi podzemeljskih hodov, polnih mo-dnika, s katerim bi Sinjanje lahko zasuli vso turško vojsko. Topovi z gradu se oglašajo in uničijo marsikatero turško pripravo. Tudi poznejši naskoki, po katerih so morali pustiti Turki mnogo vojni-kov mrtvih ali ranjenih pred zidom, koristili niso nič, in Musa je bil jako nejevoljen. Misli je, kako bi se bojeval drugače, ko razvidi po tridnevih bojih, da sam ne ukloni gradu.

Andro se je delal, kakor bi znal, kaj namerja paša. Ko ga nekoga večera pošlje na oglel, nagaovori ga srčno: "Mogočeno paša, znano mi je, da želiš pozvati Ibra bega in z njim zajedno naskočiti trdnjavo. Obema vojskama se ne more upirati, niti se jih ubraniti. Ako veruješ sužnju svojem, hočem ti oni dan, katerega odločiš in o zapovedani uri, bodisi v solnčnem svitu, bodisi v nočni temi, privedi begovo vojsko naono mesto, katero si izbereš; in obleženi ne bodo ni vedeli, ni sumničili o nevarnosti, katere jim grozi!"

Tudi Andrijev oče je imel nad Gljevom lepo stajo, in Andro, kateri jo je oskrboval, pokazal je v nevarnosti, kako umno in srčno ve reševati mnogobrojne čede.

Najdemo ga nekoga dne na poti, ki vodi od mostu četinskega na levi breg gori do posameznih staj. Vozil je seno v pripravna za vetja, zakaj Bog ve, koliko časa bodo morali živeti v daljnih in skritih brigolih.

Ali zdajci prihite nekateri pastirji in kriče: "Turki, Turki!"

Vrnejo tovore in beže z brda; tudi Andro mora z njimi. Ali sovražne prve straže na konjih jih dohitijo, ujamejo, zvežejo in zenejo s sabo.

Andro, ki je bil nekoliko večš turškemu jeziku, začne govoriti s divjimi vojaki. Načelnika je to veselo iznenadilo, ker je mislil, da pozve važnih novic.

Andro je bil prav zgovoren mladenič. Opisal je trdnjavo sinjsko, nje stolpe in obzidje, govoril o braniteljih, ali tako, da so Turki mislili: "Samo ugledati jih je treba, in Sinj je naš!"

Ibru begu mostarskemu, voditelju desne čete, zapove Musa, paša sarajevski, naj odrine v gore — nje pokrajine četinske, naj jih porobi in se nemudoma napoti do morja pri Trogiru. Andro je moral iti z Muso, da mu rabi za ogleduha. Skoro se je prekanjen mladič toliko prikupil osornemu paši, da mu ni bilo težko delati na korist krščanskim bratom.

Sinjanje se niso udali takoj. Baldo Lepetun se je smijal paši s pečine svoje, ko je zahteval, naj izroči grad. Morali so toraj Turki trdnjavo oblegati. Seveda jim je bilo do tega, da bi spoznali obzidje, sosebno ona mesta, kjer bi topovom in naskokom pretela manjša nevarnost in bramba. Odpošle je tedaj Musa Andrija, da se prepričata o najnovjših naredbah v gradu in mu poročijo vse na drobno.

V temni noči se ukrade Andro okolo gradu. Pod severnim stolpom, kjer silijo temne razpoke v drob nakopičenih pečin, splazi se precej visoko. Z glasnim zvižgom, znanim samo Sinjanom, privabi streljač k zidu. Sedaj čuje z o-motne visočine poziv: "Kdo si?"

"Andro Modrič — važnih novic imam. Potegnite me gor!"

Četrte ure pozneje potegnejo Andrija po vrvi na zid, in skoro stoji pred kapetanom Lepetunom Natanko mu poroča o moči nepripateljev in o njih namerah; Sinjanom prigovarja, naj bodo vrlega poguma, zakaj sovražniki nimajo dovolj strmeliva niti živeža, in slabo jim pojde, ako se kristjani ni čvrsto drže.

Nato pokaže kapetanu in namestnikoma njegovima kraj, na katerega bodo streljali Turki z vso silo svojih topov in ga potem naskočili; zatrjuje jim, da se od severa za zdaj ni bati ničesar.

Potem se zopet po vrvi spusti v dolino in se utrujen vrne v tabor turški, kjer naznani paši nekaj na videz važnega, v resnici pa le izmišljenega in kristjanom v trdnjavi celo koristnega.

Nato so drugega dne Turki pričeli od južne strani s topovi težke krogle metati na trdnjavo. Zakaj Andro jim je govoril, da je na severni strani nevarno zaradi podzemeljskih hodov, polnih modnika, s katerim bi Sinjanje lahko zasuli vso turško vojsko. Topovi z gradu se oglašajo in uničijo marsikatero turško pripravo. Tudi poznejši naskoki, po katerih so morali pustiti Turki mnogo vojni-kov mrtvih ali ranjenih pred zidom, koristili niso nič, in Musa je bil jako nejevoljen. Misli je, kako bi se bojeval drugače, ko razvidi po tridnevih bojih, da sam ne ukloni gradu.

Andro se je delal, kakor bi znal, kaj namerja paša. Ko ga nekoga večera pošlje na oglel, nagaovori ga srčno: "Mogočeno paša, znano mi je, da želiš pozvati Ibra bega in z njim zajedno naskočiti trdnjavo. Obema vojskama se ne more upirati, niti se jih ubraniti. Ako veruješ sužnju svojem, hočem ti oni dan, katerega odločiš in o zapovedani uri, bodisi v solnčnem svitu, bodisi v nočni temi, privedi begovo vojsko naono mesto, katero si izbereš; in obleženi ne bodo ni vedeli, ni sumničili o nevarnosti, katere jim grozi!"

Društvene vesti.

Prvo Slovensko Borštarsko podporno društvo Sv. Frančiška št. 1027. (Catholic Order of Foresters) Ely, Minn.

Vsakateri, ki mu razmere dopuščajo, da zamore poleg slovenskih Jednot zadrževati se eno Jednoto, bi moral postati član našega društva, kjer bi se marsikaj lažje naučil. — Borštarska društva imajo lep obrednik, po katerem vodijo svoje seje in iz katerega se lahko vsak nauči lepe dostojnosti pri društvenih sejah. — Društvo sv. Frančiška obreduje popolnoma v slovenskem jeziku tako, da je vsakemu rojaku umljivo. — Pri nas se lahko zavaruje za bolniško podporo po \$20.00 na mesec in za smrtno za \$500.00, \$1000.00 ali \$2000.00. — Seje se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu v Gleason dvorani, ob 8. uri zvečer. — Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na: Paul Bukovich, C. R.; Joseph Schweizer, V. C. R.; John Matkovich, R. S.; Jacob Skala, F. S.; John Guze, T. K.; John Tomsich, S. C.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, J. S. K. Jednote na Ely, Minn.

Je najstarejše slovensko podporno društvo Jugoslovanske Katoliške Jednote v Ely, Minn. — Redne seje društva se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Jos. Skalatovi dvorani, ob 2. uri popoldne. — Društvo vpludno vabi za pristoje vse Slovane. Zavarujejo se lahko za smrtno od \$500.00 do \$1000.00 za bolno podporo do \$420.00, za izgubo roke ali noge \$400.00, za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge \$800.00, za izgubo enega očesa \$200.00 in obeh oči za \$800.00. Ravno tako se plača popolna podpora \$800.00 za popolno onemoglost vsled kakoršnekolik ponesrečbe.

Društvo sprejema moške in ženske v oba oddelka smrtnine. — Rojaki, voljške društva si ne morete misliti, ki bi vam plačalo toliko podpor; društvo je združeno z J. S. K. Jednoto, ki posluje po popolnoma varnem sistemu, tako, da se za vaše podpore lahko popolnoma zanese. — Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na sledeče odbornike: Joseph Spreitzer, Box 974, predsednik; Jos. J. Peshell, Box 165, tajnik; Chas. Merhar, Box 319, blagajnik; John Matkovich, Box 77, zastopnik.

Društvo sv. Srca Jezusa št. 2, J. S. K. Jednote v Ely, Minn.

Odbor za leto 1913: John Hutar, predsednik, Box 960; Ant. Knop, podpredsednik; John Koshak, prvi tajnik, Box 395; Alojzij Champa, potajnik; Anton Golobci, blagajnik, Box 902; John Marhar, zastopnik, Box 95; Gospodarski odbor: Josip Kolenc, Matija Oberstar, Jakob Mulec. Zastavonoše: John Kaplan, John Debelak, Jos. Tanko, Redarja: Frank Perušek, Frank Mlak, Vrtar: Ignac Gimerman. — Člane društva Srca Jezusa št. 2 opozarjamo na premenbo stolpa, naše seje, ki se vrši vsako četrto nedeljo v mesecu, namesto vsako nedeljo po 20tim, kakor je bilo dosedaj. Važna je tudi premenba glede bolnikov, kateri se morajo od sedaj naprej zglasovati edinele pri tajniku društva, bratu John Koshaku, Box 395, Ely, Minn. — Nadalje se pripravljamo za obilen pristoje; društvo obstoji v najboljšem redu in plačuje točno vse svoje obveznosti. — Odbor.

Društvo sv. Petra, št. 20, S. H. Zveze, Eveleth, Minn.

To društvo spada pod Slovensko-Hrvatsko Zvezo v Calumetu, Mich. — Redne seje društva se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Maks Stipetičevi dvorani, ob 2. uri popoldne. Društvo vabi za pristoje vse Slovence in Hrvate. — Slovensko-Hrvatska Zveza zavaruje vsakega člana za svoto \$500 smrtnine, ter plačuje: za izgubo ene roke za pestjo \$300; za izgubo ene noge pod členom \$300; za eno oko \$150; za izgubo polovico stopala na eni nogi \$150; za izgubo tretih prstov do tretjega člena na eni roki \$150; za izgubo obeh rok \$500; za izgubo obeh nog \$800; za izgubo obeh oči \$800.

Društvo plačuje \$20 bolniške podpore na mesec; po preteku šest mesecev prevzame Zveza bolnega uda za izplačilo podpore za dobo pol leta po \$20 na mesec. — Rojaki! Pristopajte pridno k temu društvu, k Slov.-Hrvatski Zvezi, kajti sigurni ste, da vam društvo, ka-ko tudi Zveza, natančno izplača podporo ob času boleznij in v slučaju smrti smrtnino vašim dedičem.

Odborniki: Frank Kochevar, predsednik; Frank Peny, podpredsednik; Frank Lenich, I. tajnik; Frank Prebek, II. tajnik; Frank Bozich, blagajnik. Bolniški obiskovalci: za mesto in Adams Section John Shute; za Spruce Location John Lukanc; za Fayal Location Frank Jarek. Za natančnejša pojasnila se obrniti na tajnika: Frank Lenich, 420 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Slov. podp. društvo sv. Janeza Krst. št. 112 v Meadows (Hibbing), Minn.

Vabi rojake Slovence za obilen pristoje. Redne mesečne seje se vrše vsako prvo nedeljo po dvajsetem v mesecu in sicer v prostorih M. Chernugelja, Meadows, Minn., ob 2. uri popoldne. Pri zadnji seji je sklenilo društvo, da plačuje članom, opravičenim do podpore, 50c na dan ali \$24 na mesec.

Odborniki: Frank Gornik, predsednik; Andro Divjak, podpredsednik; Martin Chernugel, Box 509, I. tajnik; Mihael Skrbenc, II. tajnik; Marko Marjer, blagajnik; Andro Ozanič, zastopnik. Gospodarski odbor: John Vidergar, načelnik, Frank Kozličar in John Mohor. Bolniški odbor: Blaž Gorše, načelnik, Jožef Mihelič; Dane Smolčić, redar. — Odbor.

Slovinci iz Ranga mudivši se v Duluthu, prenočite v La Salle hotelu 12-14 LAKE AVE., DULUTH, blizu mostu na levo ob Superior cesti.

Snažne sobe, cene zmerne in sicer od 50c do \$1.50 na dan od sobe.

Najboljša Slovensko-angleška slovnica.

Prirerjena za slovenski narod, s sodelovanjem strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co. Cortlandt St., New York, N. Y. Cena v platnu vezanost.

POZOR ROJAKI!
Sledeče tri pičaje so pristne, importirane, tako tudi zelena grenko vino, ki je prirerjeno za človeški krepost in zdravje. In te tri pičaje so: **Kranjski brinjevec, Slivovec, Tropinovec, High Life Bitters, A. Horwatovo Grenko vino.**
Katero prodaja samo na debelo A. HORWAT, Joliet, Ill.
POZOR SLOVENSKI GOSTILNICA!
Shranite ta moj naslov in pišite po cenik, ki bode v Vašo roko pospusta, ker prihranim s tem zamudo časa, vožne stroške itd., kajto si lahko prihranite ako naročite direktno in priložite denar, imate od tega sami dobiček.
Moja trdka je prva in edina slovenska samostojna trdnka, ki importira zganje naravnost s Kranjskega. Prodajam tudi ceneje, nimam toliko stroškov z drago plačanimi agenti.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE! DA JE

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko) največja in najvarnejša slovenska hranilnica. Prometa koncem leta 1911 614.5 milijonov kron. Stanje hranilnih vlog 42 milijonov kron. Rezervni sklad hranilnice 1.300.000 kron. obrestuje po 4 1/2 % brez odbitka. Za vloge jamči rezervni sklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kakim zanesljivim banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "sparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno. Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

SLOVENSKE TRGOVINE

katere se priporočajo cenjenim rojakom v blagohotno vpoštevanje.

- AURORA.**
Gostilne: Josip Viranth, G. Kovač, John Kostelc, Anton Skubic, M. Turk. Mesnice: Geršič-Grahek; Tony Smolčić. — Obлека in čevlji: Josip Sekula.
- BUHL.**
Gostilne: John Spolar, Fr. Perhaj, Frank Arko. Mesnica in grocerija: Kajfeš & Co.
- CHISHOLM.**
Gostilne: Fr. Medved, Chas. Zgonec, John Lamuth, John Bradec, J. Champa, St. Praprotnik, A. M. Gerzin. Grocerije: John Bartoli, Jos. Jakša. Mesnice: Peter Staudohar, Joseph Loushin & Co. Slaščičarna: Frank Jarekovič.
- DULUTH.**
Gostilne: Jos. Scharabon, Elija Ratkovič, Marko Danulovich.
- NEW DULUTH.**
Gostilna: Pretner & Skala.
- ELY.**
Gostilne: Frank Virant, John Guze, Jos. Seliskar, Jos. Skala, G. Medved, Martin Skala, Agnich bratje, M. Kapš, Anton Hrast. Zaloga piva: Josip Gerzin. Grocerije: Slogar bratje, J. Koval in sin.
- EVELETH.**
Gostilne: Geo. Kotze, Frank Stebalj, Jos. Francej, Math. Miroslavci, Math. Primozich, John Agnich, Jakob Achin, Anton Fritz. Mesnice in grocerije: Geo. Brinc, Peter Junke, Frank Šebat, A. C. Nemanich. Brivec: Frank Lošin. Krojač: Jakob Ambrozich. Manufakturna trgovina: A. Murnik. Zavarovalna agencija: Maks Volčansek. Fotograf: I. Fugina.
- GILBERT.**
Gostilne: John Francej, John Praznik, Jos. Brula, Tony Zalokar, Tony Archul, Tony Indihar, John Mustar, Marko Matekovich.
- HIBBING.**
Gostilne: John Povsha, Anton Šmar.
- MEADOWS.**
Gostilna: Marolt & Kochevar.
- MCKINLEY.**
Gostilna: Tony Skoda.
- BIWABEK.**
Grocerija in trgovina s kramom: Vidas.
- PINEVILLE.**
Železnina in grocerija: Mart.
- TOWER.**
Gostilne: Jak. Skala, Mat. Mlak, Č